

Beschermd, maar niet bevroren

door Marco van der Hoeven

Beschermd stadsgezicht heeft voor- en nadelen

De Professoren- en Burgemeesterswijk krijgt vanaf 2009 grotendeels de status van 'beschermd stadsgezicht'. Hiermee wil het Rijk voorkomen dat er ongewenste ingrepen plaats vinden in dit cultuurhistorisch waardevolle gebied. Voor de bewoners betekent dit een wijziging van het vergunningstelsel voor woningaanpassingen. Vanaf volgend jaar zijn alle vrijstellingen vervallen, en is voor iedere bouwactiviteit een vergunning nodig. Met een 'snelloket', 'flitsvergunningen' en trendsettende voorbeelden hoopt de gemeente dat de uitvoering en handhaving vlot zullen verlopen. Een proefperiode moet dit uitwijzen.

De gemeente probeert de pijn van de nieuwe verplichtingen te verzachten door het instellen van de zogenoemde 'flitsvergunning'. Tijdens een onlangs door de wijkvereniging georganiseerde themavond over het onderwerp beschermd stadsgezicht, legden ambtenaren van de gemeente Leiden aan de massaal toegestroomde wijkbewoners (meer dan 100) uit wat dit inhoudt.

Voor zaken waar vroeger vrijstelling voor gold moeten in het kader van het beschermd stadsgezicht weliswaar vergunningen worden aangevraagd, maar Leiden wil de last daarvan niet te zwaar maken.

Dit betekent dat zo'n flitsvergunning in een paar dagen verleend zal worden. Bij publicatie is het dan alleen mogelijk achteraf bezwaar te maken.

De flitsvergunning moet gaan gelden voor:

- **Aan- en uitbouwen**
- **Vrijstaande bijgebouwen en overkappingen**
- **Kozijn- en gevelwijzigingen**
- **Dakkapellen**
- **Dakramen**

> Lees verder op pagina 2.

Kerstviering
Plantsoen Zeemanlaan

Zaterdag 13 december
Ontsteken van het licht:
17.00 uur

En verder...

- 4** Kerstboomontsteking
- 6** Joods Weeshuis
- 8** Burgerbal 2008
- 12** Straatfeesten
- 19** Wijkvereniging wint rechtzaak
- 20** Gymzaal Du Rieustraat
- 24** Kerst op school in de wijk
- 25** Advent en Kerst in de kerken
- 26** Kerstverhaal Bazar
- 30** Interview wijkmanager Sjaak van Rijn

Vereniging **Professoren- & Burgemeesterswijk**

Redactioneel

Verplichtingen.. heerlijk!

Kerst heeft voor mij altijd iets met warmte en genegenheid te maken. Meer innerlijk dan uiterlijk zal ik maar zeggen. Sinterklaas heeft zijn hielen nog maar net gelicht of de kerst dient zich aan en dan hebben we het erover hoe we de kerstdagen zullen indelen. Natuurlijk, we mopperen wel over al die verplichtingen die deze dagen met zich meebrengen: verplicht uit eten, verplicht op bezoek, ...verplicht gezellig. Maar toch, elk jaar doen we het weer. En zo hoort het ook. En laten we eerlijk zijn, we mogen eigenlijk wel blij zijn met die 'verplichtingenwielde' en blij dat we er over kunnen mopperen want bij sommigen van ons is dat mopperen niet aan de orde. Niks verplichtingen. Ja, verplicht alleen. En dat is op zulke dagen best eenzaam. Gelukkig hebben wij verplichtingen

waar we min of meer zelf verantwoordelijk voor zijn. Maar wat te denken van de gemeente die ons het beschermd stadsgezicht op legt of de ongehoorde verplichting schijnt te zijn aangegaan de drukgebruikte gymzaal aan de Du Rieustraat te slopen. Op beide onderwerpen gaan we in dit kleurrijke nummer uitgebreid in. Zoals we ook onze bemoeienissen met het voormalig Joods Weeshuis tegen het licht houden.

Vanzelfsprekend is er veel aandacht voor het kerstfeest. We kijken hoe dit feest wordt gevierd bij de scholen in de wijk; kunnen de kinderen knippen en plakken, is er een heus kerstverhaal en is er een overzicht van kerstmissen en -diensten. En natuurlijk bent u allemaal van harte uitgenodigd bij de traditionele ontsteking van de lichtjes in de kerstboom

op de Zeemanlaan op 13 december om 17.00 uur.

Daarnaast blikken we terug op het Burgerbal, de vele straatfeesten en het succesvolle Muziekpodium. Ook is er nieuws over bus 42, de nieuwbouw van de Lorentzhof en vele andere onderwerpen. Er zijn twee noviteiten: er komt een bridgedrive en een burgerrun. Kortom, veel te lezen.

Ik wens u veel leesplezier en wens u fijne kerstdagen en een heel goed en gezond 2009. <

Rob Beurse, hoofdredacteur

> Vervolg voorpagina.

- Dakramen
- Erf- en perceelafscheidings
- Zonnepanelen en -collectoren
- Schotelantennes
- Rolhekken, luiken en rolluiken
- Zonwering
- Fietsenhokken
- Speeltoestellen en tuinmeubilair
- Gevelreclame

Een andere noviteit wordt gevormd door de zogenoemde trendsetters. Dat zijn bouwsels die als voorbeeld dienen voor nieuwe projecten in een bepaalde straat. In delen van de Zuidelijke Schil, het stadsdeel direct ten zuiden van de binnenstad, zijn zo voor dakkapellen geen specifieke sneltoetscriteria opgesteld. De meeste woningen hebben al een originele dakkapel, en nieuwe kapellen worden getoetst aan trendsetters, die zijn vastgesteld door

het college van B&W. Als een bouwwerk qua plaatsing en vormgeving identiek is aan een trendsetter voor het bouwblok, wordt voldaan aan zogenoemde redelijke welstandseisen en kan de procedure voor flitsvergunning gevolgd worden.

Niet bevroren

De status van beschermd stadsgezicht betekent niet dat huiseigenaren niets meer mogen veranderen aan hun huis. De stad wordt niet 'bevroren', er zijn nog steeds veranderingen mogelijk. Dat werkt overigens twee kanten op, want uit de praktijk van de beschermde stadsgezichten blijkt dat ook gemeenten heel veel vrijheid hebben om ingrijpende veranderingen door te voeren. Een beschermd stadsgezicht geeft de huizen in dat gebied geen monumentenstatus. Alleen voor monumenten is bij elke verbouwing of restauratie nog steeds een monumentenvergunning nodig. Voor gewoon onderhoud, zoals schilderwerk en vervanging door dezelfde materialen, is helemaal geen vergunning nodig. Alleen wanneer gekozen wordt voor ander materiaal, waardoor het uiterlijk verandert, moet wel een vergunning worden aangevraagd.

Zolang de procedure nog niet is afgerond, kunnen werkzaamheden die later vergunningplichtig worden, worden gestart. Als de werkzaamheden al begonnen zijn op het moment dat de Zuidelijke Schil

beschermd stadsgezicht wordt hoeft er geen vergunning te worden aangevraagd. Tijdens de voorlichtingsbijeenkomst bleek dat 'beginnen' ruim wordt geïnterpreteerd.

Achtergrond

De Monumentenwet definieert een beschermd stadsgezicht als *Groepen van onroerende zaken die van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun onderlinge ruimtelijke of structurele samenhang dan wel hun wetenschappelijke of cultuurhistorische waarde en in welke groepen zich één of meer monumenten bevinden*. In Nederland zijn er op dit moment ruim driehonderdvijftig beschermde stads- en dorpsgezichten. Leiden heeft er ook al één, namelijk de hele binnenstad binnen de singels.

Na een landelijke inventarisatie van bouwkunst en stedenbouw uit de periode 1850-1940 zijn nog eens 164 gebieden geselecteerd voor aanwijzing tot beschermd stads- of dorpsgezicht, waaronder de Zuidelijke Schil in Leiden, vanwege zijn cultuurhistorische waarde: "Het stadsgezicht Zuidelijke Schil is cultuurhistorisch en stedenbouwkundig van belang als een uitstekend herkenbaar voorbeeld van een stedelijk uitbreidingsgebied, waarin zowel de oorspronkelijke verkavelingsstructuur als de complexe, historische, functioneel-ruimtelijke ontwikkelingen hun sporen hebben nagelaten."

Dit gedeelte sluit aan de zuidkant volledig aan op het al bestaande beschermd stadsgezicht, en valt voor het grootste gedeelte samen met de Burgemeesters- en Professorenwijk. De architectuur binnen het nieuwe beschermde stadsgezicht staat voor het eerst gedocumenteerd in het door de Tweede Wereldoorlog maar deels uitgevoerde bestemmingsplan Verhagen, uit 1933. Dit bestemmingsplan was een grootschalige studie om een volledige stad om de bestaande stad heen te bouwen.

De beslissing om delen van een stad tot beschermd stadsgezicht te benoemen ligt overigens bij het Rijk, niet bij de gemeente. De gemeente kan alleen haar mening geven over de gang van zaken, maar heeft geen beslissende stem. Als begin 2009 door het Rijk de uiteindelijke beslissing is genomen wordt deze gepubliceerd, waarna volgens de reguliere kanalen bezwaar zou kunnen worden aangetekend.

De gemeente heeft ondertussen de verplichting om voor het betreffende gebied een beschermend bestemmingsplan op te stellen, waar de cultuurhistorische kwaliteit zo goed mogelijk in is meegenomen. Het Rijk toetst dit bestemmingsplan, en vervolgens houdt de landelijke bemoeienis op. Daarnaast krijgt de gemeente een zwaardere last, omdat er, zoals eerder beschreven, geen vergunningvrije gebouwen meer zijn in en beschermd stadsgezicht. Bovendien kan de gemeente, al is dat niet

verplicht, op grond van de Welstandswet strenger kijken naar beoogde veranderingen. Een van de voordelen van het beschermd stadsgezicht is dat voor verbouwingen en restauratie een lening kan worden gesloten bij de Provincie, tegen een vriendentarieef dat vier procent onder de gangbare rente ligt.

Voor tegenstanders van de RGL (Rijngouwelijk) werd tijdens de voorlichtingsbijeenkomst duidelijk dat het beschermd stadsgezicht extra bezwaarmogelijkheden biedt, omdat het traject van de RGL dat door het beschermd stadsgezicht gaat lopen moet worden beschreven in het beschermend bestemmingsplan dat de gemeente moet opstellen.

De Wijkvereniging staat in principe positief tegenover de gang van zaken, maar heeft wel een aantal kanttekeningen, zoals al eerdere malen in deze wijkkrant is beschreven. Zo moeten de uitwerking en invoering realistisch, uitvoerbaar, en duidelijk zijn, niet bureaucratisch. Dit betekent een snelloket waar snel en goedkoop vergunningen kunnen worden verstrekt; op tijd goede voorlichting; tijdige evaluatie en bijstelling; geen extra huurverhogingen; een logischer oostelijke grens. Dit laatste punt is overigens een verloren strijd, de grens van het beschermd stadsgezicht zal door de wijk heen snijden, en niet verplaatst worden tot de Kanaalweg, zoals de wijkvereniging vroeg. <

Meer informatie

Kijk op www.vrom.nl/bouwvergunningen_online (algemene info en trendsetters) of zoek op www.leiden.nl/gemeente in het zoekvenstertje naar 'trendsetters' en kijk bij het resultaat bij 'Sneltoetscriteria ZuidSchil CONCEPT aug08'. U kunt dan een brochure downloaden.

De thema-avond over het beschermd stadsgezicht op 16 oktober trok 80 belangstellenden. Zie ook www.profburgwijk.nl

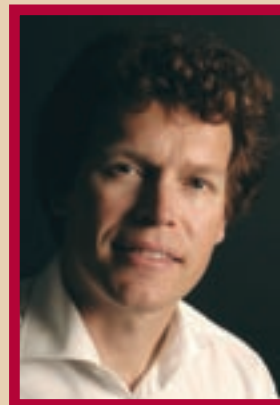

We hebben er lang op moeten wachten, maar kort geleden was het zover: de rechter deed uitspraak in ons beroep tegen het besluit van de gemeente Leiden om appartementen te bouwen dicht op het nieuwe gebouw van de Lorentzschool. En, we hebben gewonnen! Het huiswerk moet over. Wij hebben de gemeente nu uitgedaagd zich fundamenteel te herbezinnen op dit plan. Ondertussen speelt een tweede kwestie in onze wijk: het dreigende tekort aan gymzaalcapaciteit voor zowel basisschoolleerlingen als middelbare scholieren. Ook hier hebben wij als wijkvereniging van ons laten horen: sloop de

De volhouder wint

gymzaal aan de Du Rieustraat niet! En ook hier hebben we nu een voorlopige overwinning: de sloop wordt uitgesteld tot er een structurele oplossing is. De Medezeggenschapsraad van de Lorentzschool heeft een perspectief dat beiden zaken bij elkaar brengt: bouw bij de nieuwe school een (extra) multifunctionele gymzaal. De school is niet van plan haar kinderen voortaan te laten gymmen in een zaal in de wijk Roomburg. Ten derde zijn omwonenden in het geheel gekomen tegen voorgenomen sloop van bomen rondom dezelfde gymzaal. De wijkvereniging sluit zich bij hen aan. Mij lijkt dat de gemeente ook hier bakzijl moet halen. Drie opstekers die we goed kunnen gebruiken. Er staat ons immers nog een hoop te wachten de komende tijd waar

we eveneens kritisch over zijn: de ringweg-oost, de nieuwbouw Lorentzshof en Josephschool, parkeerbeleid in de wijk en de invoerregels beschermd stadsgezicht. We houden u op de hoogte en zullen daar vast nog themabijeenkomsten over organiseren. Die over beschermd stadsgezicht trok 80 bewoners, dus dat was ook al zo'n opsteker. Laten we er samen een borrel op drinken zo aan het einde van dit jaar. Ik zie u graag tijdens het wijkkerstfeest op 13 december! <

Voor al uw groenten en fruit

Iedere dinsdag, vrijdag en zaterdag
Locatie Lammenschansweg hoek Zeemanlaan

Voor iedere gelegenheid kunt u bij ons terecht voor het verzorgen van:

Een frisse fruitsalade bij uw feestje, groenten en fruit voor de gourmet, uw groente en fruit specialiteiten voor de kerstdagen.

Ook voor de feestdagen kunt u gebruik maken van onze bestel- en bezorgservice.

Olyerhoek groente en fruit
telefoon: 06 53 682 282

Zeemanlaan 22 b
2313 SZ Leiden
Tel. 071-5131020

Uw nieuwe adres voor al uw huishoudelijke artikelen, cadeaus, batterijen, kaarsen, spaarlampen, speelgoed enz.

Van alle bekende merken: **BK, Duracell, Leifheit, Oral-B, Philips, Tefal, Tomado, HG** reinigingsproducten, **Bolsius** en **Gouda, Lego, Mattel, Playmobiel**, computerspellen, enz.

Mabelle's
Tuinonderhoud en -ontwerp

Stieltjesstraat 39
2313 SJ Leiden

T: 071 514 26 95

M: 06 126 452 16

E: m.weterings@hetnet.nl

Dealer van o.a.:

Sparta, Sparta Ion, Cortina, Aldo, K3, Alpina

Verkoop nieuwe-, gebruikte- en bedrijfsfietsen, reparatie

Hoge Rijndijk 106 - Leiden - telefoon 071 - 512 83 81

Kerstboomverlichting brengt wijkbewoners bij elkaar

Het was druk vorig jaar bij het ontsteken van de kerstboomlichtjes van de kerstboom in het plantsoentje op de Zeemanlaan. Drukker dan het jaar er voor en toen was het al drukker dan het jaar daar voor. Meer dan 100 wijkbewoners ontmoetten elkaar om deze traditie kracht bij te zetten. Er werden handen geschud, gemeenschappen, maar ook persoonlijke blijken van belangstelling uitgewisseld: 'Hoe gaat het met je. Zijn je kinderen nog steeds op die of die school. Hoor je nog wel eens wat van. We moeten binnenkort een afspraak maken.'

Thomas van Duin, de welbespraakte voorzitter van onze Wijkvereniging, leidde ons met bedankjes naar de organisatoren, via een moment van aandacht voor de wijkactualiteit en het aanstippen van het sociale belang van tradities als het ontsteken van de lichtjes van onze kerstboom naar het uiteindelijke moment suprême: de ontsteking zelf. Onder begeleiding van het uit de kelen van de meer dan honderd toegestroomde wijkbewoners klinkende 'O dennenboom, o dennenboom wat zijn uw kaarsjes wonderschoon' ging de verlichting aan. Een feest. De Zeemanlaangroep, waarin zelfs mensen zitten die ver buiten de Zeemanlaan wonen, had de lichtjes in de kerstboom gehangen en verzorgde de inwendige mens: chocolade, glühwein, kerstkoekjes, kerstkransjes... Geweldig. Net zoals de vuurkorven hun warmte verspreiden, verspreidde zich de warmte in de harten van de aanwezigen. Kerstgedachte, pur sang.

In de dagen erna sneeuwde het en de lichtjes van de kerstboom twinkelden in de sneeuw. Een sprookjesachtig gezicht. Prachtig.

Zo'n romantische combinatie van kerst en sneeuw is uniek. En of het dit jaar weer zal gebeuren...? We gaan er in elk geval wel voor, want zaterdag 13 december om precies 17.00 uur is het weer zover. De traditie wordt voortgezet. Er wordt gesproken en gezongen, er wordt veel gepraat en gezellig wat gedronken en de lichtjes branden weer tot begin januari. <

Kerstviering plantsoen Zeemanlaan

De traditionele feestelijke ontsteking van de lichtjes van de kerstboom brengt buurtbewoners bij elkaar.

- Limonade en warme chocomel voor de kinderen
- Glühwein voor de wat ouderen
- ...en er worden kerstliederen gezongen.

Zaterdag 13 december om precies 17.00 uur worden de lichtjes ontstoken. De wijkvereniging nodigt iedereen uit hierbij aanwezig te zijn.

Van Joods weeshuis tot gezondheidscentrum Roodenburg

Het geduld wordt op de proef gesteld. Nadat het nieuwe gemeentebestuur in december 2007 besloten had om de voorgenomen heroïneverstrekking in het voormalig Joods weeshuis te schrappen, is er in 2008 opnieuw niets aan het pand gebeurd. Bezwaar- en beroepszaken rond de monumentaanvraag en de bouwvergunning zorgden er voor dat de nieuwe gebruikers op zijn vroegst eind 2009 er hun intrek kunnen nemen. Ondertussen is duidelijk dat de beladen historie van het pand straks in de nieuwe bestemming een permanente herdenkingsplek krijgt.

▪ *Zorgverleners Medisch Centrum Roodenburg voor hun aanstaande nieuwe gebouw.*

In 2007 werd de nieuwe bestemming van het voormalig Joods weeshuis (en voormalig GGD-gebouw) aan de Roodenburgstraat 1a na jaren leegstand eindelijk duidelijk gemaakt door de gemeente Leiden. Er komen een eerstelijnsgezondheidscentrum en de Leidse vestiging van organisatie voor verslavingszorg Brijder. Deze laatste organisatie zou tevens verantwoordelijk worden voor medische heroïneverstrekking in dit pand aan een geselecteerde groep zwaar verslaafden. Vooral deze bestemming was in 2007 aanleiding voor een zorgvuldig en breed opgezet beheeroverleg van gemeentelijke diensten, zorgorganisaties, directe burens en de wijkvereniging. Zij maakten samen plannen om verslechtering van de leefbaarheid in de buurt direct om het pand te voorkomen.

Het nieuwe gemeentebestuur, waarin de SP plaats maakte voor het CDA en de VVD, schraptte dit heroïneproject. Het vanuit het pand door organisatie Brijder verzorgde methadonverstrekking aan verslaafden is niet geschrapt. De aan-

staand gebruikers pasten hun plannen aan en hoopten in 2008 met de eerste verbouwing te kunnen beginnen. Ondertussen was de gemeente een procedure begonnen om voor het gebouw, naast de bestaande status van gemeentelijk monument, ook die van rijksmonument te verkrijgen. In bezwaar- en beroepsprocedures rond beide kwesties (monument en bouwvergunning) vroegen de Stichting Arent van 's Gravesande en de Stichting Betrokken Bewoners Burgemeesterswijk aandacht voor het behoud van de cultuurhistorische waarde van het pand. Hierdoor zal de interne verbouwing pas in 2009 kunnen beginnen en betrekken de aanstaand gebruikers pas over een jaar hun nieuwe werkplek.

Medisch Centrum Roodenburg

In wijkkrant 40 (voorjaar 2008) stelde organisatie Brijder zich voor, in de persoon van manager bedrijfsvoering Marion Fuhlhage. Zij gaf aan zich medeverantwoordelijk te voelen voor een prettige woon- en werksfeer als Brijder haar intrek heeft genomen in het gebouw: "Wij willen

een goede buur zijn."

De andere nieuwe gebruiker straks is Medisch Centrum Roodenburg. Het gaat hier om een zogenaamde AHOED, apotheek en huisarts onder één dak. De nieuwe apotheek is een neven-vestiging van apotheker De Aloë aan het Leendaal. Er komt een groepspraktijk van drie huisartsen: Harry Jurgens, Frank Huibers en Maartje Bakker. De eerste twee hebben al een praktijk aan de Burggravenlaan. De derde partij in dit gezondheidscentrum is groepspraktijk voor Fysiotherapie Van der Salm. Hij opent een neven-vestiging van zijn huidige locatie aan de Lammenschansweg.

In een fraaie informatiefolder voor hun patiënten geven de huisartsen nadere uitleg over het belang van de onderlinge samenwerking die op deze nieuwe plek eindelijk gestalte krijgen. Harry Jurgens: "De weg naar samenwerking begon al in 2004. Mijn collega's en ik merkten dat in de praktijk van alledag de noodzaak om met andere zorgverleners samen te werken alsmaar toenam. We hebben praktijkondersteuners nodig

voor zorg aan patiënten met diabetes er overgewicht en meer hulp voor de zorg op het gebied van sociaal-psychische problematiek. In het nieuwe pand zijn er extra spreekruimtes om alle zorg te integreren die we willen aanbieden.” Apotheker Eric van Tintelen: “Apothekers hebben veel kennis van medicijnen, de huisarts weet beter wie de patiënt is. Voeg die twee samen en er ontstaat zeker een sterker geheel.” Fysiotherapeut Peter van der Salm onderschrijft dit: “Wanneer we elkaar regelmatig zien, verbetert de samenwerking en dat leidt tot betere zorg voor de patiënt.”

Herdenkingsplek

Op 17 maart 1943 is het weeshuis op last van de Duitse bezetter ontruimd en zijn 60 bewoners weggevoerd om vervolgens bijna allemaal in concentratiekampen te zijn vermoord. Slechts vier weeskinderen hebben de oorlog overleefd. In het nieuw bestemde gebouw zal duidelijk aandacht moeten worden besteed aan deze dramatische geschiedenis van het voormalig Joods weeshuis. Hierover zijn alle betrokkenen het eens, ook de aanstaand gebruikers van het gebouw. De gemeente Leiden heeft inmiddels met Joodse gemeente Leiden afgesproken dat er een nieuwe herdenkingsplaquette bij de voordeur zal komen.

De wijkvereniging is van opvatting dat de wijk zelf een bijzondere band heeft het gebouw en haar geschiedenis. Om die reden heeft zij al diverse initiatieven ontplooid om de herinnering levend te houden. Het unieke en omvangrijke historisch webarchief op de eigen website en de herdenking op 17 maart van de ontruiming zijn recente voorbeelden. De wijkvereniging heeft steun gevonden voor haar pleidooi om in het heringerichte gebouw een concrete herdenkingsplek in te richten. De Joodse gemeente Leiden heeft haar sympathie uitgesproken, maar is niet bij machte de voorbereiding zelf ter hand te nemen. De komende gebruikers en de gemeente staan er eveneens achter. Het bestuur van de wijkvereniging zal dit initiatief nu eerst nader gaan uitwerken en komt spoedig met een concreet voorstel terug bij zowel de gemeente als de Joodse gemeente Leiden. <

Indrukwekkend webarchief Joods weeshuis

▪ Weeskinderen voor Joods weeshuis in 1938.

Op de eigen website van de wijkvereniging, www.profburgwijk.nl, staat inmiddels een indrukwekkend historisch overzicht over de geschiedenis van het voormalig Joods weeshuis, waaronder de ontruiming op 17 maart 1943. Ga op de

start- pagina naar 'Wijk' en daarna naar 'Joods weeshuis'. Te vinden zijn hier: een historisch overzicht van het gebouw en haar gebruik, vanaf de bouw tot heden; de fraaie bouwtekeningen; krantenberichten van de opening in 1929; een overzicht van alle 162 kinderen die in het weeshuis hebben gewoond, met individuele biografische informatie; foto's van de eerste zes jaar van het weeshuis; foto's van de bewoners en het gebouw uit 1938, gemaakt voor een speciaal album ter gelegenheid van de 60e verjaardag van regent Leo Levisson; foto's uit een privé-album van weeskind Lotte Adler; een kort filmpje van toenmalig drogist Van Hartevelde op de Zeemanlaan van een groepje weeskinderen; de lijst van alle weggevoerde, ondergedoken en omgekomen kinderen en volwassenen en van de vier overlevers.

17 maart 2009: opnieuw herdenking ontruiming Joods weeshuis

▪ 17 maart 2008: leerlingen Erasmuscollege Zoetermeer herdenken ontruiming.

Na de indrukwekkende herdenking op 17 maart in 2008, toen het precies 65 jaar geleden was, zal de wijkvereniging op 17 maart 2009 opnieuw een herdenkingsactiviteit organiseren bij het voormalig Joods weeshuis. Dit jaar en in 2007 was het Erasmuscollege uit Zoetermeer initiatiefnemer. Mogelijk zullen in 2009 ook leerlingen van scholen uit de onze eigen wijk hierbij betrokken zijn. Nadere informatie volgt nog. Zie www.profburgwijk.nl

Een mooi festijn in onze fijne stad!

springen. Pamfletten worden gemaakt en er wordt gefolderd op scholen en via de mail. Na de zomervakantie werd het toch nog even spannend, zouden er voldoende teams zijn? Uiteindelijk deden er 23 teams mee.

De voorbereidende activiteiten zijn vrij divers: sponsoren (in natura of in geld) regelen, vergunning aanvragen, wijkbewoners naast het veld informeren, wc'tjes huren, veld laten maaien,

Het fenomeen Burgerbal, ons eigen wijkvoetbaltoernooi voor stratenteams, is op zondag 21 september voor de zesde keer gehouden. De organisatie van het eerste uur was aan verversing toe en gelukkig waren er vier nieuwe mannen bereid in te

Burgerbal 2008

doeltjes lenen, cornervlaggen maken, lijnen trekken, EHBO bemensing enzovoort. Uiteindelijk komt het met veel ad-hoc acties toch weer voor elkaar. Als de dag aanbreekt en de zon blijkt te schijnen is het Burgerbal eigenlijk al geslaagd. De sfeer zat er goed in, er was weer cake gebakken, mensen boden zich spontaan aan om de koek en zopie stand te bemannen. Er was een wijnproeverij, ruime keus in snoep, bier en worst. Ongeveer 100 supporters en 230 spelers waren sportief bezig. Omwonenden verklaren het feest zo gezellig te vinden. Uiteindelijk werd het toernooi gewonnen door de Red Hot Chili Peppers uit de Roodenburgerstraat. Onze Olympisch Kampioene uit de wijk Iefke van Belkum reikte de prijzen uit. Ik kijk terug op een mooi festijn in onze fijne stad! Volgend jaar weer! Mocht je zin hebben om mee te helpen, laat het ons weten! **Ons e-mailadres is: mrbruijn@yahoo.com** <

Gratis waardebepaling van uw woning?

Stuur deze kaart retour na invulling van uw naam, adresgegevens en telefoonnummer voor een **gratis en vrijblijvende waardebepaling** van uw woning. Dit is uiteraard ook mogelijk in de avonden en op zaterdag.

Stuur deze kaart ongefrankeerd retour, of bel naar:

Makelaar Gijs de Kok
071-5162372 / 06-30034949

Naam: _____

Adres: _____

Pc/Plaats: _____

Tel.: _____

Aan:

RE/MAX Makelaarscentrum
t.a.v. de heer G. de Kok

Antwoordnummer 10062
2300 VB Leiden

advertentie Remax

Op zoek naar een professioneel en servicegericht bedrijf voor werkzaamheden aan uw huis?

Wij hebben veel ervaring op het gebied van verbouwing en onderhoud aan huizen in de Professoren- en Burgemeesterwijk!

U kunt ons onder andere inschakelen voor:
de verbouwing van uw:

- keuken
- badkamer
- zolderetage (dakkapellen)

onderhoud:

- loodgieterwerk (dakwerk, C.V., gas, water)
- electriciteit
- timmerwerk.

Wij komen graag bij u langs voor een vrijblijvende offerte of prijsopgaaf.
Neem hiervoor contact op met Pieter Versnel, tel. 06-55863720.

Maatwerk / van der Waalsstraat 7 / 2313 VB Leiden / tel. 071 - 5891157 / www.maatwerk-leiden.nl

door Frans Hoek

Het niveau wordt jaarlijks hoger

Het zevende jaar alweer: het Open Podium. Gestart omdat de kerk als legaat een concertvleugel ontving en je daar tenslotte iets mee moet doen.

Elk jaar in november biedt de Vredeskerk in samenwerking met de wijkvereniging aan een aantal amateurs de gelegenheid op te treden. Het publiek bestaat deels uit mede-uitvoerenden met aanhang en deels uit geïnteresseerden uit de omgeving die van mooie muziek houden. Hoewel er gebruik kan worden gemaakt van het orgel en zelf meegebrachte instrumenten – ik heb een keer een klavecimbel gehoord – was dit jaar de uitvoering geconcentreerd rond de vleugel en werd verder gebruik gemaakt van blaasinstrumenten, strijkinstrumenten en de stem.

Het niveau wordt jaarlijks hoger. Veel van de uitvoerenden horen we elk jaar op het Open Podium zodat wij hun vorderingen kunnen volgen. Vol enthousiasme vallen ze aan op de vleugel, al dan niet begeleid door hun 'musical coaches', (zeg maar muzikleraren). Ik ben muzikaal ongeschoold en kon geen foute grepen, van de wijs raken en dergelijke bespeuren. Er werd om twee uur gestart en om half vijf moesten we er alweer mee stoppen, waarna er een drankje was. De optredens werden afgesloten door de dames zanggroep Meermeids, die een drietal liederen over liefde zong. Vooral in het lied knappe mannen gaven ze even hun visie over de liefde: "Flapoor of kaal is geen bezwaar, maar hij moet wel lief en trouw zijn!"

Zou ik dan toch nog een beetje mogen meedoen? <

Straatfeesten:

Mijn liefde wat wil je nog

door Rob Beurse

Wel tien straten hebben zich deze zomer aangemeld voor een wijkbijdrage aan hun straatfeest. Fantastisch! Mensen wonen soms jaren bij elkaar in de straat en zeggen elkaar nauwelijks goedendag. Te gek voor woorden zou je zeggen, maar het gebeurt. Een straatfeest is de beste manier om het ijs te breken. Om eens op een gezellige ongedwongen manier kennis met elkaar te maken. Het kan een echt

feest worden voor jong en ouder. Spelletjes voor de kinderen, een barbecue voor de volwassenen en kinderen, pannenkoekenbakken voor de kinderen en volwassenen. 's Avonds een spelletje, soms een sportieve uitbarsting, daarna een dansje, een hapje en een drankje. 'Mijn liefje wat wil je nog meer?' Om u een indruk te geven van deze straatfestijnen, hebben we voor u een collage van indrukken gemaakt. <

meer?

de Zonneboom

*Cultuur Kunst Educatie
voor Ontwikkeling en Werk*

Cursussen

Smeden: van ijzeren wetten naar gloeiende ervaringen

Voor jong en oud, begeleiding individueel.
Zaterdag 10.00 – 12.00 uur of
13.00 – 15.00 uur (jongeren),
start 10 januari 2009.

Intensieve schildercursus

o.a. Werken in lagen – transparant of dekkend – vlakken schilderen – orde en chaos. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende materialen. Schilderervaring niet nodig. Vrijdag 10.00 – 12.30 uur, start 16 januari 2009.

Clownerie – een avontuurlijke ontdekkingstocht

“De clown weet je te vinden. Die weet in zijn pure vorm dat aan te boren waar we soms alleen van durven dromen. Vrij met jezelf, vrij met je omgeving. Lef wordt leven!” Zaterdag 10.00 – 16.00 uur, start 17 januari 2009.

Hart van goud – lood in de schoenen?

Ontdek de relatie tussen mens, planeten en metalen. Een weg van inzicht, zelfkennis, zelf doen! Woensdag 9.30 – 13.00 uur, start 21 januari 2009.

Iconen schilderen

Onderwerpen uit de rijke iconenschat van de Grieks-Byzantijnse en Russische kunstgeschiedenis. Individuele begeleiding. Materialen: o.a. eitempera en bladgoud. Schilderervaring niet nodig. Zaterdag 10.30 – 13.30 uur, start 28 februari 2009.

Glaceren/sluieren met aquarelverf

Speciale aquareltechniek waarmee heel veel dunne laagjes opgeloste verf over elkaar heen worden geschilderd met als resultaat transparante, tere vormen. Schilderervaring niet nodig. Woensdag 10.00 - 12.30 uur, start 25 maart 2009.

Workshops

Rituelen in deze tijd, waarom?

Maatschappelijke ontwikkelingen vragen nieuwe rituelen in bezielend wonen, leven en werk.
Zondag 25 januari en 8 februari 2009
13.00 – 17.00 uur.

Ontdek de Spelende Mens

Bewegingsspel – klank- en stemvorming – ritmische oefeningen – instrumenten – muzikaal samenspel.
Zaterdag en zondag 4 en 5 april 2009
10.00 – 16.00 uur.

Bezoek ook ons Cultureel Café

Vrijdag 9 jan. 20.00 uur: Caspar David Friedrich en het innerlijk landschap

*Naar aanleiding van de tentoonstelling
in Hermitage Amsterdam.*

Vrijdag 6 febr. 20.00 uur: Interactieve avond `Levensloop en levensgeluk`

Zondag 8 maart 12.00 uur: Synchroniciteit en sociale kunst

Jaaropleidingen

Vrij Kunstzinnige Jaren Open dag 15 maart 2009*

Oude patronen doorbreken – nieuwe vermogens aanspreken
Persoonlijke ontwikkeling door actief met kunst aan de slag te gaan: schilderen (diverse technieken), tekenen, boetseren, muziek en zang, beweging en clownerie.
Start september 2009, maandag- of dinsdagmiddag.

Kunst- en cultuurgeschiedenis Open dag 15 maart 2009*

Dieper inzicht in de ontwikkeling van mens, kunst en cultuur
Overzicht kunst- en cultuurperiodes, achtergronden en causale en empirische verbanden. Verschillende teken- en schildertechnieken, musea bezoeken.
Start september 2009, woensdagmiddag.

Academie voor Sociale Kunst Open dag 29 maart 2009*

Zelfvorming – creativiteit – enerverende kansen
Kunst en cultuur, filosofie en esoterische stromingen samengebracht met ontwikkelen zelfkennis, actieve kunstbeoefening en sociale kunst.
Start oktober 2009, maandagmiddag.

Impuls !!!

Open dag 29 maart 2009*

Werk aan de wereld, werk aan jezelf
Samenwerken, communicatie, biografie, activiteiten als boogschieten, smeden etc.
Gewoon doen!
Start oktober 2009, vrijdagmiddag.

* Voor open dagen graag van tevoren aanmelden op info@zonneboom.nl of tel.: 071- 512 31 37.

**Kijk voor meer informatie op
www.zonneboom.nl**

**De Zonneboom, De Laat de Kanterstraat 5, Leiden,
tel.:(071) – 512 31 37. e mail: info@dezonneboom.nl**

Veranderingen buslijnen over Burggravenlaan

door Hanneke van der Veen

Bussen blijven rijden op Burggravenlaan

Vanaf zondag 14 december rijden er twee nieuwe stadsbussen van Connexxion over de Burggravenlaan. De nieuwe lijnen 11 en 12 zullen dan de route van de huidige lijnen 40 en 42 vervangen op het traject Leiden CS-Leiderdorp. Het Rijnlandziekenhuis blijft dus met een directe verbinding bereikbaar. Reizigers met bestemming Oegstgeest, Katwijk of Noordwijk zullen in het vervolg moeten overstappen op NS-station Leiden-CS. Nieuw is de directe bereikbaarheid van de wijken Stevenshof, Hoge Mors en Lage Mors.

Het nieuws over de opheffing van buslijn 42 heeft de schrik er flink ingebracht. Even werd er gefluisterd dat met de invoering van de nieuwe dienstregeling per 14 december alle bussen van de Burggravenlaan zouden verdwijnen.

Daarmee zouden wijkbewoners die afhankelijk zijn van het openbaar vervoer volledig geïsoleerd worden van de binnenstad en van de ziekenhuizen. Maar gelukkig blijkt dat bij de komende wijziging niet het geval te zijn. De

mogelijkheden binnen de stad worden zelfs uitgebreid. Alleen wie naar de kust wil of naar Oegstgeest zal in het vervolg moeten overstappen op het Centraal station of in de Breestraat.

Vanaf de tweede helft van november zijn er in de wijk huis aan huis informatiefolders van Connexxion bezorgd. Het wordt wel weer even puzzelen met de vertrektijden van de nieuwe bussen. Online-informatie is beschikbaar via www.connexxion.nl. <

TEEUWEN VERZEKERINGEN

HET ZEKERE VOOR HET ONZEKERE

DE SITTERLAAN 89
LEIDEN
TEL. 071-5149967

Wijkbridgedrive

De wijkvereniging organiseert voor het eerst een gezellige bridgedrive voor alle bridgers in de Professoren- en Burgemeesterswijk en de Rijndijkbuurt.

Dé kans om **andere bridgers uit de wijk te leren kennen** en je krachten met hen te meten.

Voor **thuis/recreatieve bridgers** en **wedstrijdspelers**.

Zondagmiddag 25 januari 2009 in het clubhuis van tennisclub Roomburg. Aanvang 13.30 uur, einde 17.00 uur. Borrel na afloop.

Inschrijving per paar (graag aangeven of u recreatief of wedstrijdbridger

bent) en als u geen partner hebt, neem dan even contact op, dan proberen wij u te koppelen. Per paar hoeft er maar een van de twee in de wijk te wonen.

Deelnamekosten 5 euro p.p. (inclusief thee/koffie en drankje)

Inschrijven liefst per mail: hendrikvansandick@hetnet.nl of telefonisch: 5124330.

Welkom in de rijwielstalling van DZB Leiden bij station Leiden Lammenschans

De stalling, geëxploiteerd door DZB Leiden, biedt u de zekerheid uw fiets of bromfiets terug te vinden zoals u hem heeft achtergelaten.

Extra service

Voor al uw fietsreparaties tegen aantrekkelijke prijzen.

Openingstijden

Maandag t/m vrijdag : 06.00 – 20.00 uur

Zaterdag/ feestdagen: 08.00 – 20.00 uur

Zondags gesloten

Waar kunt u ons vinden ?

Kamerlingh Onnesplantsoen 5

(bij station Leiden Lammenschans)

Telefoon: 071 - 513 06 35

de . la . Tête

Schoonheidssalon
voor echte huidverbetering

Marijke van 't Hooft
Lammenschansweg 18
2313 DM Leiden
071-5156963

Schoonheidssalon de la Tête opent haar deuren!

DR. BAUMANN
Exclusive Bionomic Beauty Care.

Of het nu is voor een goede gezichtsbehandeling, het verven van uw wimpers of het harsen van uw benen. Bij Schoonheidssalon de la Tête bent u in goede handen.

Er wordt gewerkt met de producten van dr. Baumann. Deze producten zijn vrij van parfum, minerale olie en chemische conserveringsmiddelen. Zelfs de meest gevoelige, allergische, acne- of

eczeemhuid reageert bijzonder goed op deze producten.

Persoonlijke aandacht, echte huidverbetering en ontspanning staan bij mij hoog in het vaandel. Dit zal er toe bijdragen dat u zich, in mijn praktijk, al snel thuis zult voelen.

Graag tot ziens,

Marijke
Marijke van 't Hooft

www.schoonheidssalon-delatete.nl

Een prachtig nieuw gebouw voor de Lorentzschool

overzichtelijk te houden hebben de vier zijden, vier 'huizen' zoals wij ze noemen, een eigen kleur. De huiskleuren zijn geel, oranje, blauw en rood. Ze geven kleur en intimiteit aan de school en maken het grote gebouw gezellig en overzichtelijk. En het geheim van het gebouw: middenin zit een uitstekend geoutilleerde gymzaal, die tot nu toe menig journalist is ontgaan, zie de artikelen over de Lorentzschool in andere kranten. Hier kunnen onze leerlingen naar hartenlust bewegen. Omdat we met zoveel zijn, zullen we voor drie dagen ook nog een beroep doen op een andere gymzaal in de wijk, maar deze mooie voorziening hebben we alvast. U begrijpt het al: wij kunnen bijna niet wachten tot het 2009 is... <

Het jaar 2009 wordt een bijzonder jaar voor leerlingen en team van de Lorentzschool. In de eerste schoolweek van het nieuwe jaar wijden wij onze nieuwe school in met de groepen 1 tot en met 4. Later in het jaar komen ook de groepen 5 tot en met 8 van het Trigonterrein erbij en dan is het eindelijk zover: de hele school, oud en jong, weer samen onder één dak!

We zijn zeer content met onze nieuwe school, die voor en met ons is ontworpen door architectenbureau Atelier PRO. Vanuit de school is een bouwadviescommissie, bestaande uit leden van het team en ouders van de kinderen die bij ons op school zitten nauw betrokken geweest bij beslissingen over de inrichting. We zijn gelukkig met de mooie steen, die zo goed past bij het karakter van onze wijk. We vinden het gebouw van buiten mooi en modern, maar ik kan u nu alvast verklappen dat het gebouw van binnen nog veel mooier is!

Licht en ruim

Het is een heel lichte school geworden, met veel ramen en doorkijkjes. Ruim opgezet door de brede gangen, die in verbinding staan met de lokalen die een glazen schuifpui hebben naar de gang. Op deze wijze kunnen de gangen voor zelfstandig werken betrokken worden bij het onderwijs. Er zijn uitstekende ICT voorzieningen en in het hart van de school bevindt zich een documentatiecentrum waar iedere school van droomt. Daar komen onze uitgebreide bibliotheek en computerwerkplekken voor een hele klas tegelijk. Om de school

advertentie

BMS
Netwerk Notarissen

- > Alle rechtsgebieden
- > Combinatievoordeel bij gelijktijdig passeren van verschillende akten
- > Gratis abonnement op onze elektronische nieuwsbrief
- > Eigen parkeerterrein

Plantsoen 25
2311 KG Leiden
T (071) 516 29 30
F (071) 516 29 35
E info@bmsnotarissen.nl
www.bmsnotarissen.nl

Nieuwbouw Lorentzhof:

Meedenken vanaf het prille begin

door Frits van Oosten

Nu er een stevige overeenkomst is gesloten tussen Lorentzhof, de Gemeente en het internaat aan de Zoeterwoudsesingel (Stichting Ipse de Bruggen), wordt er daadwerkelijk aan het nieuwbouwplan voor Lorentzhof gewerkt. De nieuwbouw moet binnen ongeveer 2^{1/2} jaar gerealiseerd kunnen zijn. Het gaat om het zorgcentrum, een wijkservicecentrum en ongeveer 100 woningen. Ook voor het internaat komt er nieuwbouw, op de plek waar nu Lorentzhof nog staat. Het parkeren wordt aan het oog onttrokken door middel van een parkeergarage onder de nieuwbouw. Woningstichting Ons Doel ontwikkelt het hele plan, samen met Lorentzhof/Libertas Leiden.

De stedenbouwkundige randvoorwaarden vormen de basis voor de voorstellen van de architect. Het onbebouwd laten van 1/3 van het gehele te ontwikkelen terrein tussen Lorentzkade en Zoeterwoudsesingel is één voorbeeld van deze voorwaarden. Het behoud van de monumentale bomen is een andere voorwaarde. Inmiddels is er een werkgroep van wijkbewoners gevormd om vanaf dit prille begin van het plan mee te kunnen denken in de ontwikkeling van het geheel. Onlangs heeft deze klankbordgroep de eerste schetsen gezien voor de beeldkwaliteit van met name de gevels langs de Lammenschansweg en de Lorentzkade.

Het bestemmingsplan voor de hele zuidelijke schil van Leiden komt begin volgend jaar ter vaststelling in de Gemeenteraad. Daarin wordt ook de ontwikkeling van het plan Lorentzhof vastgelegd. De formele inspraak- en bezwaartermijnen

op het gehele bestemmingsplan worden door de gemeente nog apart bekendgemaakt. Mede afhankelijk van de reacties kan de planning van het bouwplan verder worden bepaald. <

Optredens Lorentzhof Libertas Leiden

Zaterdag 13 december 14.00 uur
Kerstmarkt

Woensdag 17 december 14.30 uur
Volkshuiskoor
kerstprogramma

Zondag 21 december 14.30 uur
Kerstconcert Piet Maas

Maandag 22 december 14.30 uur
Kerstdienst

Woensdag 31 december 14.30 uur
Oudejaarsmiddag

.....
Lorentzhof 1 - Leiden - Tel.: 071-5149545

Wijzigingen voorbehouden.

Toegangsprijs voor wijkbewoners € 2,50 per persoon inclusief koffie of thee. Vervoer van en naar Lorentzhof kan eventueel geregeld worden. Hiervoor kunt u contact opnemen met Lorentzhof Libertas Leiden tel: 071-5149545

Wijkvereniging wint rechtszaak tegen gemeente:

Uitstel of afstel bouw woningen op schoolplein Lorentzschool

door Hendrik van Sandick

De wijkvereniging heeft op 30 oktober bij de rechtbank het beroep tegen woningbouw op het schoolplein van de nieuwe Lorentzschool gewonnen. De vereniging is tegen de bouw van de appartementen omdat dit ten koste gaat van de speelruimte van de kinderen, en omdat de appartementen te dicht op de school zijn gepland.

Op twee punten is de gemeente tekort geschoten volgens de rechter:

1. De gemeente heeft ten onrechte geen enkele aandacht besteed aan de mogelijke geluidsoverlast van de school voor de woningen.
2. De gemeente had vooraf bij de provincie toestemming moeten vragen in

verband met het feit dat de nieuwbouw minder dan 800 meter van een station van de Rijnbouwelijn komt te liggen. De provincie wil in zo'n geval kunnen toetsen of het bouwplan wel voldoet aan het provinciaal beleid over onder meer parkeren.

De uitspraak betekent in ieder geval dat de appartementen voornamelijk niet gebouwd kunnen worden. De wijkvereniging heeft het gemeentebestuur opgeroepen om deze uitspraak aan te grijpen zich te bezinnen op de voorgenomen woningbouw. De beschikbare ruimte om

de school kan veel beter beschikbaar blijven als buitenruimte voor de honderden kinderen.

De gemeente wil echter, naar verluidt, de fouten repareren en doorgaan met het bouwplan. Dan moet ze alsnog toestemming vragen aan de provincie. Daarnaast moet de gemeente een deugdelijk akoestisch onderzoek doen. Omdat de basisschool in totaal 38 klassen, waarvan 11 kleuterklassen, gaat tellen, wordt er heel veel buiten gespeeld. Het zou ons verbazen als de geluidsoverlast acceptabel blijkt te zijn.

Deze uitspraak is volgens de vereniging ook een goede aanleiding om de voorgenomen sloop van de gymzaal aan de Du Rieustraat uit te stellen. De sloop- en bouwplannen hangen immers met elkaar samen. Met die sloop zou er in de wijk onvoldoende gymzaalcapaciteit overblijven. <

Koor in de wijk

“Wat is er toch te doen in de Vredeskerk op dinsdagavond?” zult u zich misschien wel eens afvragen. Daar oefent dan de Christelijke Oratorium Vereniging Ex Animo, een koor met ongeveer 125 leden dat volgend jaar al 90 jaar bestaat. Vol enthousiasme studeren zij onder de bezielende leiding van de bekende dirigent Wim de Ru klassieke werken in die later in het jaar worden uitgevoerd in de Hooglandse Kerk. Ieder jaar wordt

de prachtige Matthäus Passion vertolkt kort voor Pasen. In het najaar staan andere werken op het programma zoals het Requiem van Mozart of Fauré en het Stabat Mater van Rossini. Maar er is ook aandacht voor modernere werken, bijvoorbeeld Nicolas de Flue van Honneger en Rejoice in the Lamb van Britten. Geweldige muziek om te horen én om zelf te zingen. Zou u zelf ook wel deze werken wil-

len zingen en wilt u eens proeven hoe ontspannend zingen kan zijn, laat dit dan per e-mail aan ons weten via secretariaat@exanimo.nl of telefonisch: 071 - 5143895. Jongeren worden in het bijzonder uitgenodigd, maar natuurlijk zijn ook ouderen van harte welkom, met name tenoren en bassen.

Meer informatie over Ex Animo kunt u vinden op www.exanimo.nl. <

Gymmen in de wijk

Weet u hoeveel gymzalen er zijn voor de basisschoolkinderen in onze wijk? Het treurige antwoord op deze vraag luidt op dit moment: drie. Eén daarvan is de gymnastiekzaal aan de Du Rieustraat. Het gebouwtje heeft wat te lijden gehad van de tand des tijds, maar wordt zeer intensief gebruikt; zowel door de basisscholen als door andere gebruikers, zoals de judoschool, de vechtsportschool en jeugdcircus Miloco. De gemeente is van plan om juist dit gebouw te slopen. Daartoe gaf zij opdracht aan een projectontwikkelaar.

Het open houden van de gymzaal aan de Du Rieustraat is een acceptabele oplossing

door Jacqueline Weeda

Volgens de planning moet de sloop in december 2008 plaatsvinden. Een en ander is nog afhankelijk van andere bouwplannen van de projectontwikkelaar, waarvoor de gemeente haar fiat al heeft gegeven. Vooral de MR (medezeggenschapsraad) van de Lorentzschool en het bestuur van de Wijkvereniging hebben tegen dit voornemen geprotesteerd bij de gemeente. Wij gingen op bezoek bij de voorzitter van de MR van de Lorentzschool, Erwin Zijleman. Hij is het gezicht achter de formele protesten van de MR tegen de sloop van de gymzaal.

Wat is er nodig?

“De MR van de Lorentzschool wil dat de kinderen van de Lorentzschool tweemaal per week bewegingsonderwijs kunnen krijgen. Daarvoor heeft de Lorentzschool ‘anderhalve’ gymzaal nodig. Straks in de nieuwbouw hebben we er echter maar één.”

Is de nieuwe gymzaal van de brede school de Arcade in de wijk Roomburg geen goed alternatief?

“Wij vinden het geen goed idee dat kinderen van de Lorentzschool op pad moeten naar de Arcade. De Kanaalweg is een gevaarlijke plek om met een schoolklas met jonge kinderen over te steken en ook de steile brug levert gevaarlijke situaties op. De verkeersveiligheid is wat ons betreft niet voldoende gegarandeerd. Bovendien vragen we ons af of de gymzaal van de Arcade wel geschikt is om meer groepen tegelijk te laten gymmen.”

De gymzaal aan de Du Rieustraat vervult dus een belangrijke functie. Is dat ook jullie belangrijkste argument tegen de sloop?

“Ja. Gebrek aan accommodaties voor bewegingsonderwijs in de wijk is een belangrijk aandachtspunt van de MR; een aandachtspunt waarmee we wethouder Gerda van den Berg (Jeugd, Welzijn en Financiën) inmiddels al geruime tijd confronteren. Het is wrang dat uitgerekend op dit moment de landelijke overheid zich sterk maakt voor méér beweging door kinderen. Tweemaal per week gym past daarbij. Onze lokale overheid lijkt dit niet te ondersteunen met haar voornemen om gymzalen te sluiten zonder goede alternatieven aan te bieden. Het aan de Lorentzschool aangeboden alternatief (de gymzaal van de Arcade) is wat ons betreft te ver weg waardoor het teveel onderwijstijd gaat kosten en bovendien is de route er naar toe onveilig.

Het open houden van de gymzaal aan de Du Rieustraat is voor ons wel een acceptabele oplossing.”

Maar is er geen gymzaal opgenomen in de nieuwbouw van de Lorentzschool?

“Jazeker wel. De nieuwbouw voorziet in één nieuwe gymzaal. Maar zoals ik al zei, is dat te weinig om alle kinderen van de Lorentzschool tweemaal per week te laten gymmen.

Los daarvan is de ruimte op de plek waar de nieuwe Lorentzschool komt beperkt, en moeten veel kinderen een plek krijgen. We maken ons dan ook zorgen om de ‘beperkte’ buitenspeelruimte. Daar komt nog bij dat de gemeente heeft ingestemd met de bouw van appartementen bij de school. Wij vinden dat deze appartementen feitelijk óp het schoolplein komen te staan. Dat maakt de buitenspeelruimte nog krappere. En dan is er nog iets. Naast een tekort aan bewegingsruimte en buitenspeelruimte is er ook een schrijnend tekort aan huisvesting voor buitenschoolse kinderopvang (BSO). Voor de MR zou het daarom een goede oplossing zijn wanneer op die ‘ap-

partementenplek’ ruimte wordt gemaakt voor BSO én een tweede gymzaal. Die ruimte kan in omvang kleiner zijn dan de ruimte die de appartementen zouden innemen. Daardoor wordt er op drie fronten winst geboekt: meer gymnastiekruimte, meer buitenspeelruimte en meer BSO ruimte. Wij denken dat het moeilijk is om hier tegen te zijn, al is het kostenplaatje natuurlijk fors. De verkoop van de nieuwe appartementen helpt de gemeente immers om de nieuwbouw van de school gefinancierd te krijgen.”

Lopen de belangen niet erg in elkaar over?

“Ja, maar dat is onvermijdelijk. Bij de gemeente zijn de nieuwbouw van de school, de bouw van appartementen én de eventuele sloop van de gymzaal aan de Du Rieustraat met elkaar verbonden. Wij op onze beurt hebben ook meerdere pijlen op onze boog. Wij willen dat de kinderen van de Lorentzschool voldoende bewegingsonderwijs krijgen, voldoende ruimte hebben om te spelen en dicht bij de school gebruik kunnen maken van buitenschoolse opvang. Op korte termijn gaat het ons bovendien

Laatste nieuws!

Sloop gymzaal De Rieustraat uitgesteld!

Hoewel de wijkvereniging en de Medezeggenschapsraad nog geen officieel antwoord hebben ontvangen, heeft het CDA in Leiden dit wel: het gemeentebestuur zal de sloop van de gymzaal in de Du Rieustraat uitstellen! In haar antwoord op de vragen van het CDA over gymzaalcapaciteit in Leiden schets het gemeentebestuur een onduidelijke situatie als het gaat om de gymzaalcapaciteit in het stadsdistrict waar onze wijken toe behoren, Roodenburg. Enerzijds zou er voor dit gebied voldoende capaciteit zijn, dankzij de mogelijkheden van gymmen voor basisschoolleerlingen in de naburige wijk Roomburg en voor middelbare scholieren in sporthal de Zijl, helemaal aan de andere

kant van de stad. Anderzijds erkent het gemeentebestuur nu het belang van de gymzaal in de Du Rieustraat voor het gymonderwijs en wil deze daarom niet slopen totdat er een voldoende oplossing is. Welke dat moet worden, is echter niet duidelijk. Erwin Zijleman van de MR van de Lorentzschool is blij met het uitstel van de sloop, maar niet tevreden over de gemeentelijke reactie: “De antwoorden van B&W op de vragen van het CDA bieden geen lange termijn perspectief. De Lorentzschool is vooralsnog niet van plan om in Roomburg te gaan gymmen. De bouw van een multifunctionele gymzaal bij de Lorentzschool is een hele goede oplossing voor meerdere belangrijke problemen.”

Laatste nieuws!

Bewoners Du Rieustraat in actie tegen bomenkap

25 Omwonenden van de gymzaal in de Du Rieustraat hebben bij de gemeente bezwaar gemaakt tegen een mogelijke kapvergunning voor 13 bomen die rondom de gymzaal staan. De bewoners wijzen de gemeente erop dat de directe omgeving van de gymzaal een speelgebied is voor kinderen en dat er inmiddels een sterk pleidooi is om de gymzaal nog niet te slopen.

Het bestuur van de wijkvereniging heeft eveneens een formeel bezwaar tegen de kap ingediend.

om de veiligheid. Bouwterreinen zijn plekken waar je geen kinderen bij in de buurt wilt hebben, maar dat zal een tijd lang wel het geval zijn, als de nieuwe Lorentzschool in gebruik is, terwijl daar vlakbij wordt gebouwd. We vinden ook dat er meer risico's zijn voor de veiligheid wanneer veel kinderen moeten spelen op een krap schoolplein. In het algemeen hebben we overigens ook wel zorgen over de verkeersveiligheid aan de Van Vollenhovenkade, zowel gedurende de bouw, als ook wanneer bewoners en schoolkinderen straks de ruimte moeten delen. Alle kinderen van de Lorentzschool gaan binnenkort naar één locatie. Voorheen waren ze verdeeld over meerdere locaties. Het lijkt ons, dat het in de straat een drukte van belang zal zijn op de tijden dat de school begint, of is afgelopen.”

Andere scholen

Wij vroegen ook een standpunt over eventuele sloop van de gymzaal aan de Du Rieustraat aan de beide andere scholen van onze wijk: de St. Josephschool en de Roomburgschool. De heer Van den Helder, directeur van de St. Josephschool, hoopt dat de gymnastiekzaal ten minste nog twee jaar open zal blijven. De St. Josephschool is van plan om in 2009 te beginnen met nieuwbouw. Gedurende de bouw zijn de kinderen van zijn school voor de gymlessen voornamelijk aangewezen op →

de gymzaal aan de Du Rieustraat. Ook mevrouw Van Maanen, directeur van basisschool 'Roomburg', zegt groot belang te hebben bij het openhouden van de gymzaal aan de Du Rieustraat. De Roomburgschool heeft namelijk geen eigen gymzaal, zodat de kinderen van deze school altijd zijn aangewezen op gymnastiekruimte elders in de wijk. Dat die beperkt is behoeft geen betoog meer. Sommige klassen van de Roomburgschool moeten nu met de bus naar Leiden Zuid-West om te kunnen gymmen. Dat kost tijd en geld. Mevrouw Van Maanen wil een tijdelijke krapte gezien alle bouwactiviteiten wel accepteren, maar vindt dat dit geen blijvende situatie moet worden.

Gemeenteraad

De kwestie van de eventuele sluiting van de gymzaal heeft intussen wel de aandacht getrokken van een aantal leden van de gemeenteraad. In september 2008 werden schriftelijke vragen gesteld over de voorgenomen sluiting van de gymzaal aan het College van Burgemeester en Wethouders. Uit deze vragen blijkt wel bezorgdheid over het slinken van de capaciteit voor bewegingsonderwijs in onze wijk. Tegelijk blijkt hoe complex de zaken politiek liggen. De eventuele sloop

van de gymzaal aan de du Rieustraat is in elk geval afhankelijk van het al of niet bouwen van appartementen aan de Van Vollenhovenkade. Ook toekomstige plannen voor woningbouw op de plek van de oude gymzaal spelen een rol. Voor wat betreft de locatie Du Rieustraat schijnt de gemeente inmiddels verplichtingen te zijn aangegaan die niet zomaar ongedaan gemaakt kunnen worden.

Wijkvereniging

Net als de scholen is ook de Wijkvereniging tegen de sloop van de gymzaal aan de Du Rieustraat. Het belang van voldoende bewegingsonderwijs binnen de wijk is een zwaarwegend argument. Maar ook de belangen van de clubs die van de zaal gebruik maken weegt zwaar. Sportieve- en culturele activiteiten zorgen mede voor leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de wijk. Nu al moeten sommige sportclubs uitwijken naar gymnastiekruimte buiten de wijk. Afgezien van dit belang, onderschrijft men de behoefte aan speelruimte voor de kinderen van onze wijk. Intussen is het bestuur van de Wijkvereniging in beroep gegaan tegen de voorgenomen bouw van appartementen aan de Van Vollenhovenkade. Begin november is de zaak voor de rechter geweest en is

de Wijkvereniging in het gelijk gesteld. Het fiat van de gemeente aan de projectontwikkelaar is door de rechter ongeldig verklaard totdat de provincie toestemming heeft gegeven voor de bouw, en totdat een onderzoek heeft uitgewezen dat de geluidsoverlast van de school binnen de grenzen van het toelaatbare blijft voor de appartementen.

Voor de tegenstanders van sloop van de gymzaal aan de Du Rieustraat is dit goed nieuws. De projectontwikkelaar zal naar alle waarschijnlijkheid niet gaan slopen als hij geen garanties heeft dat er daadwerkelijk appartementen kunnen worden gebouwd op het schoolplein van de Lorentzschool. De nu ontstane verdraging in de vergunningverstrekking zal de verkoop van appartementen wellicht niet stimuleren. Voor de korte termijn zou dit uitstel kunnen betekenen van de sloop. Maar voor de lange termijn is een en ander nog onzeker.

De wethouder was helaas niet bereikbaar voor commentaar op de huidige stand van zaken. <

Wijk-Kerstsamenzang

'Komt allen tezamen, jubelend van vreugde'

Dat is ook dit jaar weer het motto van de jaarlijkse kerstsamenzang voor de wijk in de Petruskerk op zondag 21 december.

De kerkeuren staan vanaf 15.30 uur open en om **16.00 uur start** het gezamenlijk zingen van een selectie uit allerlei bekende kerstliederen.

Tussendoor wordt een mooi kerstverhaal voorgelezen zodat iedereen even kan uitrusten van het meezingen. Alle aanwezige kinderen mogen met een eigen

kerstlied solo optreden! Indrukwekkend is altijd weer het slotlied 'Ere zij God', dat we in een donkere kerk zingen met een brandend kaarsje in de hand. 'Vrede op aarde, in de mensen een welbehagen' luidt onze slotzin.

Daarna, zo rond 17.00 uur, kan iedereen onder het genot van warme choco of glühwein nog even napraten. Een goed en mooi begin van de kerstweek.

Namens de organisatie,
Peter van der Salm

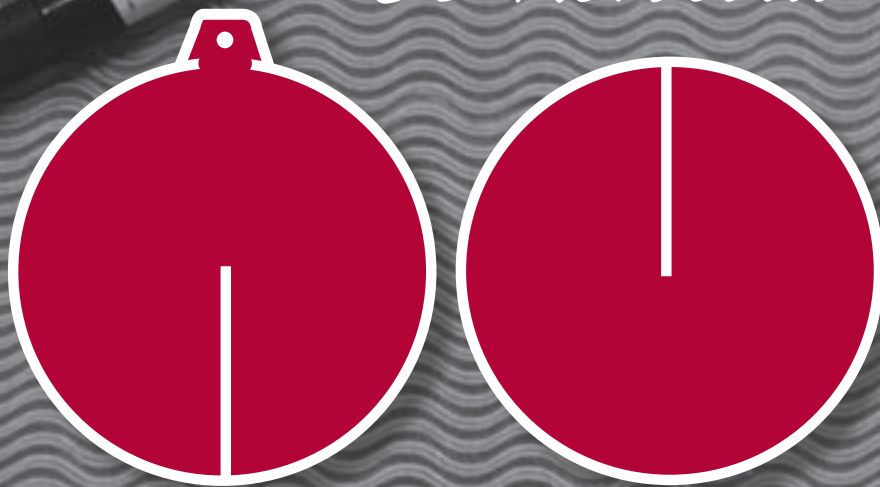

Petruskerk
v.a. 15.30 uur

Zondag
21
december

Knutselen voor de Kerst

3D Kerstbal

Teken op stevig papier twee ballen, zoals op het plaatje hiernaast afgebeeld. Knip de beide ballen uit en versier de ballen met verf, crèpepapier, glitters of wat maar voor handen is. Knip beide ballen een stukje in, zoals met de lijn aangegeven. Schuif ze vervolgens in elkaar. Prik boven in de kerstbal een klein gaatje, en de kerstversiering is klaar.

Variaties

slinger van engeltjes

Neem een strook papier en vouw deze zigzaggend tot een harmonica. Teken één van onderstaande engeltjes over op het blaadje dat nu bovenop ligt en knip de engeltjes in één keer uit. Knip niet over de stippellijn!

Onze wijk telt drie basisscholen, met ieder een eigen oorsprong en een eigen karakter. Hoe vieren deze scholen het kerstfeest? Zijn er grote verschillen, of doet iedere school toch ongeveer hetzelfde? Een kleine 'sneak preview' achter de schermen.

door Titia Buddingh

De Lorentzschool is de openbare school in de wijk en is met 835 leerlingen een van de vijf grootste basisscholen van Nederland. Richard van den Berg is sinds kort adjunct van de bovenbouw van de Lorentzschool. Hij vertelt dat kerst op 'zijn' school feestelijk wordt gevierd. "Het is een Nederlands feest voor gelovigen en ongelovigen en dus besteden wij er aandacht aan," vertelt hij in zijn kantoor in het tijdelijke onderkomen aan de Zoeterwoudsesingel.

"We vinden het belangrijk met de kinderen in gesprek te gaan over bijvoorbeeld vrede en oorlog. We bespreken dat een oorlog meestal ontstaat omdat mensen het niet eens zijn met elkaar. Dat kan bijvoorbeeld gaan over grond, maar ook over godsdienst."

Voor de kleutergroepen is er een gezamenlijk kerstdiner op 16 december en op 17 december is het kerstdiner van de andere groepen.

"Hoe het feest verder in de klas gevierd wordt hangt erg af van de leerkracht. De een doet veel met theater, de ander meer met groepsgesprekken, of knutselen", aldus Richard.

In groep 6 verzorgt een speciale groepsleerkracht van de stichting GOOS (Godsdienstonderwijs Openbare Scholen) gedurende het hele jaar godsdienstlessen. Tijdens deze lessen bezoeken de kinderen een kerk, een synagoge en een moskee.

"We vinden het belangrijk, als openbare school, dat iedereen mee kan doen", zo vertelt Van den Berg. "En we willen graag

een link leggen met andere geloven. En ook: hoe gaat het in Nederland en hoe gaat het in de rest van de wereld? Islamitische kinderen zijn er weinig op onze school, maar als er kinderen zijn met een andere achtergrond, vragen we actief naar hun ervaringen."

Richard beschrijft de school als 'een echte leerschool'. "We willen kinderen uitdagen echt het beste uit zichzelf te halen, net een stapje verder te gaan." Prestatiegericht dus? "Zo kun je het noemen, maar zo noem ik het zelf niet. We willen het maximale uit het kind halen, eruit halen wat er inzit. En tijdens de kerstperiode is er extra aandacht voor sfeer en gezelligheid. Sfeer is op een school heel belangrijk want kinderen leren het beste als ze zich veilig voelen."

Omgaan met elkaar

De St. Josephschool is de katholieke school in de wijk. Deze is nu nog gevestigd aan de Oppenheimstraat, en straks in de noodgebouwen aan de Zoeterwoudsesingel. Over twee jaar moet de nieuwbouw van de school klaar zijn en verhuizen de klassen weer naar het nieuwe schoolgebouw aan de Oppenheim-

staat. "Kerst is een belangrijk feest voor de school", aldus Hetty Barreveld, juf van groep 7 en coördinator van de catechese. Ze vertelt dat ze de leerlingen vooral probeert bij te brengen hoe je vanuit het katholieke geloof met elkaar om kan gaan. "Het gaat om saamhorigheid, het verhaal echt uitleggen en wat het verhaal betekent voor hoe je nu met anderen omgaat. Elkaar vergeven is daar bijvoorbeeld belangrijk bij."

"Het verhaal zelf is al prachtig", vertelt Hetty enthousiast. "Maar we bespreken vooral wat het betekent voor ons leven nu. Zo staat het licht niet alleen voor

Kerst op school in de wijk

de ster, maar je kunt ook een lichtje zijn voor iemand anders.”

Gedurende de voorbereidende periode wordt er toegewerkt naar de viering in de Petruskerk. De school maakt hiervoor dit jaar gebruik van materiaal van NOT-schooltv, zoals verhalen, filmpjes en suggesties voor groeps gesprekken en opdrachten in de klas.

De viering in de kerk is feestelijk, met veel liedjes en verhalen. Na de viering in de kerk is er een gezamenlijk kerstdiner. Alle ouders maken wat en dat wordt in de klas met elkaar gegeten.

Inmiddels is er rond het kerstdiner voor de kinderen ook een samenzijn met ouders ontstaan. “Ouders bleven vaak bij de school hangen. Het begon met een kopje koffie en de laatste jaren hebben we dat uitgebreid met warme chocolademelk, glühwein, erwtensoep en fakkels op het schoolplein.”

Hoe gaat de school om met kinderen met een ander geloof?

“Als ouders hun kind inschrijven legt de directeur uit dat we een actieve katholieke school zijn. Dat betekent dat we verwachten dat de kinderen meedoen met de catecheselessen. En die gaan niet alleen over het katholieke geloof, maar ook over andere geloven. Islamitische kinderen zijn er weinig op onze school. Wel veel kinderen die niet kerkelijk worden opgevoed, maar waarvan de ouders wel graag zien dat ze iets meekrijgen. Daar zorgen wij dan voor.”

Kerstwandeling

De derde school is de wijk is de protestants christelijke Roomburgschool aan de Van Vollenhovekade. De school heeft 300 leerlingen en is daarmee de kleinste in de wijk.

Afgelopen jaren werd kerst gevierd met een dienst in de Vredeskerk, met een gebed, samenzang en bijbellesing. Dat doen ze dit jaar ook, maar dit jaar is de dienst overdag alleen voor de kinderen. 's Avonds heeft de school iets heel anders in petto. Marieke Boter, juf van groep 1/2 licht de plannen toe: “We houden op de avond van 18 december een kerstwandeling door de wijk.

Op verschillende plekken rond de school voeren personeelsleden en kinderen van groep 8 scènes van het kerstverhaal op. We beginnen bij Zacharias en Elisabet, de ouders van Johannes de Doper.

In vijf à zes scènes wordt vervolgens het hele geboorteverhaal van Jezus, zoals we dat kennen uit de bijbel, uitgebeeld.”

Beatrix van Maanen is directeur van de school. Zij vond de kerstwandeling met een goed plan. “Het idee komt niet van onszelf”, geeft ze direct toe. “Er zijn andere scholen die al eerder zoiets hebben gedaan, maar het leek ons een heel leuke manier om het kerstfeest te vieren, en de school wat zichtbaarder te maken in de wijk. We willen in de wijk graag meer laten zien waar we voor staan.”

Wat dat betekent legt de gedreven directeur graag uit. “Wij zijn een protestants christelijke school en dragen dat uit. We accepteren, ook binnen de school, natuurlijk ook andere geloofsovertuigingen. Als ouders hun kind bij ons aanmelden leggen we uit dat we een christelijke school zijn en dat we er aan hechten dat kinderen meedoen met onze vieringen. Maar we willen niet evangeliseren. Als een kind bijvoorbeeld met de kerstviering niet meedoet, accepteren we dat. We gaan de kinderen niet halen.”

Wat moeten kinderen meekrijgen van deze viering?

“Leren delen. Met elkaar het verhaal delen, en ook wat wij doen: delen met de wijk. Alle wijkbewoners zijn van harte uitgenodigd om ook mee te lopen met de wandeling. Het zou geweldig zou om op deze manier mensen uit de wijk te ontmoeten.”

“De uitwerking van het idee ontstaat werkenderwijs”, vertelt juf Marieke. “Misschien schapen erbij? Chocolademelk na afloop en lampionnen voor de deelnemende kinderen? Oud-leerlingen die nu op het ROC zitten benaderen om te helpen? Misschien een fanfare die kerstliedjes speelt...? Gaandeweg ontstaan de ideeën en kijken we wat uitvoerbaar is.” <

Avent en Kerst in de kerken

St. Petruskerk Lammenschansweg

21 december	16.00 uur	kerstsamenzang
24 december	19.00 uur	Gezinsviering Kinderkoor en crèche Kerstavond
24 december	23.00 uur	Nachtmis m.m.v. de Cantorij
25 december	09.30 uur	Euch. Viering m.m.v. St. Petruskoor
25 december	12.00 uur	Kindje Wiegen
27 december	19.00 uur	Euch. Viering samenzang
28 december	19.00 uur	Euch. Viering samenzang
31 december	17.00 uur	Woord en gebedsviering, W&G koor
1 januari	09.30 uur	Euch. Viering samenzang
4 januari	09.30 uur	Drie Koningen, St. Petruskoor, kinderwoorddienst en crèche

Vredeskerk Van Vollenhovekade

20 december	12.00 uur	Kerstmarkt
24 december	16.00 uur	Kinderfeest voor kinderen uit de wijk. Alle kinderen en hun ouders die willen komen zijn van harte welkom.
24 december	18.00 uur	Broodmaaltijd, opgave voor 17 december bij mevr. J. Kramer, telefoon 5130920
24 december	20.00 uur	Kerstavonddienst; dr. G.J. Venema, m.m.v. Cantorij Vredeskerk
25 december	10.00 uur	Kerstdienst van Schift en Tafel, ds F.D. Rooze
28 december	10.00 uur	Eredienst; dr. G.J. Venema
4 januari	10.00 uur	Eredienst; ds F.D. Rooze

Bazar zit in de woonkamer. De wind giert om het huis en het onweert. Af en toe verlichten bliksemschichten het kleine bergdorpje Baneski. Er wordt gebeld. Zuchtend staat Bazar op van de bank en doet de met koper versierde deur open. Buiten staat een man in lompen gehuld en op versleten sandalen in de sneeuw. "Heeft u misschien iets voor m..." "Nee!" zegt Bazar, en smijt de deur dicht. "Die vieze, arme mensen," mompelt hij, "altijd bedelen en smeken en bovendien word ik ook armer. Nee, ze gaan maar bedelen bij iemand anders." Hij dooft de kaars en gaat slapen. Hij ziet niet dat er buiten iemand in het pikzwart gekleed wegvliegt...

De volgende morgen gaat hij meteen naar buiten. Hij ziet de kleine houten huisjes en denkt aan zijn eigen villa. Ik zal straks maar een kerstboompje omzagen voor in huis, maar nu eerst naar de bakker. Hij koopt een suikerbrood. "Dat is dan 5 zilveren munten", zegt de bakker opgewekt. "En heeft u nog wat over voor de armen in het dorp?" "Nee", zegt Bazar, draait zich om en loopt naar buiten. Hij gaat meteen naar het bos. Hij loopt een bord 'niet kappen' omver, en ziet een goede boom. Hij kijkt eerst goed of er niemand in de buurt is, en dan begint hij te hakken...

Toen Bazar weg was, deed de bakker de winkel op slot, ging op zijn tenen staan en blies drie keer op een fluitje. Toen haastte hij zich naar het hutje boven de bakkerij.

Na een kwartier zit het hutje propvol. Zo'n 50 mannen staan opeen gepakt en de bakker staat op een rots die in het hutje staat. "Stilte", roept hij. Meteen stopt iedereen met praten. "Dit is al de zoveelste keer dat Bazar niets wil geven aan de armen in het dorp."

"De vuile gierigaard", roept iemand, maar de bakker wuift hem weg. "Dit kan zo niet langer." De bakker schudt met zijn vuist in de lucht. "Hij was een halfuur geleden in mijn winkel en toen ik vroeg of hij nog iets over had voor de armen uit het dorp, zei hij: 'nee!'" De laatste drie woorden zegt de bakker sissend. "Hij kocht wel een luxe suikerbrood van vijf zilveren munten en dat gaat naar Tim en Jan die op dit ogenblik de armsten zijn van het dorp." Iedereen mompelt instemmend. "Maar verder nog iets", roept de bakker en het wordt weer stil. "Ik heb iets bedacht. Een klein meisje uit dit dorp moet vanavond laat naar Bazar gaan,

en vragen om wat eten. Als hij weer nee zegt, is de maat vol, en als hij ja zegt..." De bakker zoekt naar woorden. "Dan... dan zien we nog wel."

De bakker kijkt iedereen aan. "En wie is bereid zijn dochter naar Bazar te sturen, met de nodige uitleg vooraf?" "Ik zorg er wel voor dat Rosa er onherkenbaar heen gaat", bromt een man. "Mooi zo", zegt de bakker. "Om half 1 vannacht zien we elkaar weer terug voor de afloop en wat we verder gaan doen met Bazar. Voor vandaag is de bijeenkomst gesloten." Iedereen gaat het hutje uit, zijn eigen weg terug naar huis.

Om elf uur 's avonds zit Bazar nog steeds TV te kijken. Hij heeft een schaal chips voor zich. Hij zapt wat heen en weer tussen de zenders tot hij even blijft hangen op een zender. Een vrouw in het wit staat in een kerk en vertelt: "Over een uur, zal het weer Eerste Kerstdag zijn. Al een paar eeuwen is het een traditie om een kerstboom in huis te hebben en met z'n allen het kerstfeest te vieren. Over een uur zal ik aftellen van tien naar nul en..." Zip. Bazar zet de televisie uit. Hij kijkt

tevreden naar de kerstboom die in de hoek staat. Het is een jong boompje, maar hij was gemakkelijk mee naar huis te slepen. "Als je zo'n boom koopt kost dat tegenwoordig wel 50 zilveren munten, en nu... gratis", denkt Bazar.

Ineens wordt er gebeld. Bazar staat op en doet open. Buiten staat een meisje rillend in de sneeuw met een paar lappen stof om haar lijfje gewikkeld. "H..heeft u m..misschien wat e..eten voor m..mij?", fluistert ze. "Nee! Nee! En nog eens NEE!", Bazar gooit de deur voor haar neus dicht. "Alweer zo'n armoedzaaier", denkt hij. Hij dooft alle kaarsen, kleedt zich om en gaat slapen. Na tien minuten is hij bijna ingedut, als er gebeld wordt. "Hmmm-memeHUH!" Bazar schiet overeind. Er wordt nog een keer gebeld. Hij loopt naar de deur en doet hem open. Buiten staat een vrouw met een enorme buik, en een ezel naast zich. De ezel wordt vastgehouden door een man. "Kan ik misschien hier bevallen?" vraagt ze moeizaam. "Nee", zegt Bazar en hij wil de deur dichtgooien, maar dan doet hij hem wijd open. "Bent u, bent u d..de Heilige Maria?", fluistert hij en hij valt op de

grond. Ineens stralen de vrouw, de man en de ezel een oogverblindend wit licht uit en vervagen. De laatste woorden die Bazar nog verstaat zijn: "Gemenerik. Gierigaard, je zult duizend jaar moeten branden in de hel." "Nee!", roept Bazar. "Kom terug! Kom nou teru..hug! Kom terug!"

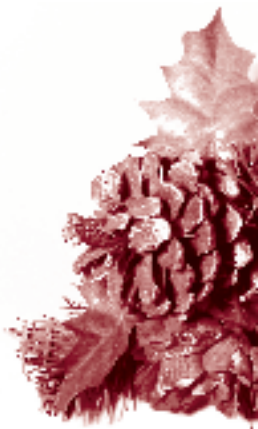
Het meisje rende meteen weg, toen Bazar had gezegd, dat hij niets zou geven. In het hutje wachtte iedereen het meisje op. Daar kreeg ze ook een beker warme chocolademelk en ook normale kleren. Toen vertelde ze hoe het gegaan was. Na een paar minuten was ze klaar; ze had alles heel gedetailleerd verteld. Net toen de bakker zijn mond open wilde doen, zagen alle dorpsbewoners een fel wit licht, waarmee de hele villa van Bazar verlicht werd. Toen vervaagde het licht. Ze hoorden Bazar roepen: "Kom terug!" Daarna viel er een ijzige stilte over het dorpje.

De bakker zei: "Laten we nog heel even wachten met Bazar te straffen. Ik hoop dat hij nu een keer flink is geschrokken, en zijn leven wil verbeteren."

Bazar werd wakker op koude stenen. "Huh", mompelde hij. Met een ruk schoot hij overeind. Ineens wist hij weer wat er gebeurd was. Maar toen wist hij ook meteen wat hem te doen stond. Hij rende de villa binnen, pakte het kerstboompje, en sleepte het helemaal terug naar de plaats waar hij het had omgezaagd. Hij zette het boompje in de grond, en als een

wonder groeiden er allemaal wortels uit het boompje de grond in, en het leek net of het boompje naar Bazar knipoogde. Maar Bazar moest nog veel meer doen. Hij rende de hele weg terug, en ging toen tot 5 uur 's middags bakken. Honderden koekjes, warme chocolademelk, fazanten, andere soorten vlees en nog veel meer. Hij dekte zeven enorme tafels met allemaal lekkers, liep toen het dorp in en schalde: "Kom allemaal nu naar Bazars villa." Toen rende hij terug. Aarzelend kwamen de dorpsbewoners uit hun hutjes, maar de bakker riep: "Wij zijn veel sterker dan Bazar, als hij iets met ons wil doen." Dat gaf de doorslag. Na vijf minuten stond er een hele rij mensen voor Bazars huis, en toen belden ze aan. De deur werd opengegooid en Bazar riep: "Kom binnen allemaal, ga aan de tafels zitten, en eet deze Eerste Kerstavond met mij mee!" Toen iedereen blij en vol naar huis was gegaan, meende Bazar iemand te horen fluisteren: "Je krijgt nog één kans. Leid voortaan een goed leven." En dat deed Bazar. Hij maakte de mensen even rijk als hijzelf, door al zijn geld op te delen, en werd vrienden met iedereen. Zo kwam het met Bazar toch nog goed.

<

HUIDVERZORGINGSSTUDIO

Ineke de Graaf

Persoonlijke aandacht, privacy, een prettige sfeer en deskundig advies zijn de trefwoorden bij de **professionele gezichts- en lichaamsbehandelingen** van Huidverzorgingstudio Ineke de Graaf. Ons advies is gebaseerd op jarenlange ervaring en nascholing en richt zich ook op de huidverzorging thuis, waardoor de duurzaamheid van de behandeling wordt verlengd.

Naast de diverse **huidverzorgende en pedicurebehandelingen**, zoals **massages, harsen en professionele fruitzuurpeelings**, kunnen klanten bij onze huidverzorgingstudio ook terecht voor **definitieve ontharing** met behulp van de diodelaser.

Deze behandeling wordt uitgevoerd door een huidtherapeute die is aangesloten bij de Nederlandse vereniging voor huidtherapeuten.

Geef een behandeling cadeau.

Wij hebben prachtige bonnen!

HUIDVERZORGINGSSTUDIO

Ineke de Graaf

van 't Hoffstraat 35 - 2313 SN Leiden - telefoon: 071 - 514 80 43
lid ANBOS - e-mail: ineke@huidverzorgingsstudio.nl - www.huidverzorgingsstudio.nl

Candido

HUIDVERZORGING • HUIDVERBETERING

*Benieuwd naar de
conditie van uw huid?
Maak dan een afspraak
voor een vrijblijvende
huid-vitaliteitscheck!*

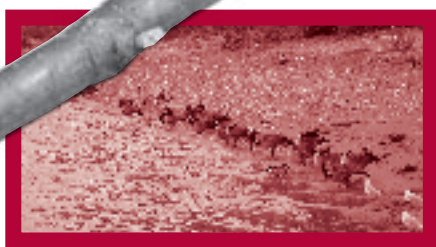
Aan de Lammenschansweg 81 is sinds 7 april de praktijk gevestigd van Simone Candido. Als gediplomeerd schoonheidsspecialiste richt ze zich gespecialiseerd op gezichtsbehandelingen die de huid verzorgen, maar bovenal verbeteren. Simone Candido hanteert geen standaardbehandelingen. Elke huid is uniek en vraagt om een eigen aanpak. Bij het eerste bezoek vinden dus altijd een kennismakingsgesprek en huidanalyse plaats. Tijdens het gesprek komen vragen over uw huid, eerdere behandelingen en uw verwachtingen aan de orde. Vervolgens worden de mogelijkheden voor wat betreft productgebruik en/of behandelingsmethoden besproken. In geval van huidproblemen of huidklachten wordt een behandelplan opgesteld. Bovendien krijgt u een advies ten aanzien van productkeuze en -gebruik. Ook is het mogelijk producten uit te proberen door middel van samples. Mochten de mogelijkheden en behandelmethoden van Simone Candido u aanspreken, dan nodigt zij u uit een afspraak te maken.

Praktijk: Lammenschansweg 81 • 2313 DK Leiden • 0634 927 139
Behandeling volgens afspraak

Natuurverhalen

door Alfred Dernison

Van wijkgenoot Els Baars is een bijzonder boek over de natuur verschenen. Het is geen biologieboek maar een bundel met sprookjes, mythen en legenden over planten en dieren.

Els is homeopaat en heeft een drukke praktijk. Toen de kinderen de deur uit waren zocht ze een leuke bezigheid voor de vrije tijd. Vijf jaar geleden volgde ze een opleiding voor natuurgids bij het IVN (Instituut voor Natuur- en Milieueducatie). Een van de docenten vertelde af en toe een natuursprookje. Dat nam ze over en ging zelf bij excursies ook vertellen. "Het blijkt dat planten en dieren meer gaan leven als ze in een vertelling figureren." Ze ging op zoek naar natuurverhalen. Er bleek echter maar weinig te vinden. Her en der ontdekte Els wel korte verwijzingen naar sprookjes en legenden. "Op basis van die fragmenten ben ik toen zelf verhalen gaan schrijven die ik op het internet plaatste." Uit de e-mails die zij ontving bleek veel belangstelling. Boswachters, leraren en excursiegidsen bleken deze verhalen voor hun werk graag te gebruiken. Maar jammer genoeg is een verhaal op internet, volgens Els, niet erg uitnodigend om te lezen. "Regelmatig kreeg ik verzoeken om de verhalen te bundelen in een boek. Nu is een van de leden van de IVN groep Wassenaar vormgever. Hij wil

de me graag helpen met een publicatie. We zochten en vonden een uitgever die ervaring met sprookjesboeken had. Vorig jaar oktober zijn we gestart en sinds kort ligt het resultaat in de winkels."

Els heeft er inmiddels een nieuwe hobby bij gekregen: fotografie. De landschapsbeelden en de afbeeldingen van planten zijn eigen werk. Veel foto's heeft zij in de buurt van onze wijk gemaakt. Het meest bijzondere is wel de maretak. De moeder van Baldur de God van het licht, zo gaat het verhaal, had iedereen laten beloven niets kwaads tegen haar zoon te doen. Maar ze was de maretak vergeten, en hieruit werd een pijl gesneden die Baldur doodde. Sindsdien draagt de tak de tranen van de moeder. De maretak is midden in de Burgemeesterswijk gefotografeerd.

(Lees voor meer informatie over de maretakken ook de rubriek Boom in de Buurt van Rinny Kooi). <

Planten en dieren komen tot leven als ze in een vertelling figureren

Els Baars: *Natuurverhalen*; ELMAR, Rijswijk, 2008; ISBN 978 90389 1885 3

Betrokkenheid is het kernwoord!

“Nee, dat prachtwijkenbeleid van voormalig minister Vogelaar is in deze buurt niet echt nodig,” zo constateert Sjaak van Rijn droogjes. Van Rijn is sinds

augustus wijkmanager van onder meer de Professoren- en Burgemeesterswijk. “En ik wil niet overdrijven, maar een beetje een modelwijk is dit natuurlijk wel.” Ziezo, dat staat genoteerd. Wat is een wijkmanager en wat doet zo’n manager zoal?

Stadsdelen, districten, wijken

In het gemeentelijke beleid is Leiden ingedeeld in vier stadsdelen, tien districten en in totaal 93 wijken. Sjaak van Rijn gaat over het Stadsdeel Zuid. Dat omvat in de eerste plaats het district Bos en Gasthuis, in de volksmond beter bekend als ‘Zuid-West’. Daarnaast bestrijkt Van Rijns werkterrein het Roodenburgerdistrict. De Professorenwijk, de Burgemeesterswijk en de Rijndijkbuurt maken daarvan deel uit, net als bijvoorbeeld de Tuinstadwijk en het nieuwe Roomburg.

Wat een wijkmanager zoal doet? “Zeker in het begin: alle straten doorfietsen”, aldus Van Rijn. “Elke dag. Ik bouw contacten op met de oren en ogen van de wijken: de wijkverenigingen. Ik probeer hen te stimuleren naar de Districtsraad te komen. Die Districtsraad is het platform waar wijkverenigingen en gemeente elkaar formeel ontmoeten: daar moet gesproken worden over de ontwikkelingen in de wijken, aldus de gemeenteraad. Daar spreken we over initiatieven. Daar ligt ook wat geld.”

“Naast de contacten met de wijk- en buurtverenigingen – in de Districtsraad of anderszins – heb ik intensief contact met allerlei instellingen en organisaties die moeten samenwerken: van politie, woningbouwcorporaties, buurt- en clubhuizen, welzijnsinstellingen, tot speeltuinverenigingen, winkeliersverenigingen en sportverenigingen.”

Stadsenquête

Van Rijn en zijn collega's in andere stadsdelen hebben behalve bij contacten ook veel baat bij de resultaten van het onderzoek dat de gemeente verricht om op maat gesneden beleid voor de Leidse wijken te ontwikkelen. Van Rijn noemt als voorbeeld de stadsenquête. Daarin zijn 3,5 duizend Leidenaren geraadpleegd over van alles en nog wat. Het gaat dan om allerlei feiten & cijfers. Zo weten we via die enquête bijvoorbeeld dat het Roodenburgerdistrict een kleine 19.000 mensen huisvest, voor het overgrote deel autochtoon. De leeftijdscategorie tussen 30 en 60 jaar is het sterkst vertegenwoordigd. Diezelfde enquête biedt ook allerlei informatie over belevingsaspecten: veiligheid, vervuiling (hondenpoep), straatverlichting, winkelvoorzieningen, groen, parkeren – je kunt het zo gek niet noemen of het is bevraagd en geadministreerd. En heel kort samengevat komt uit al dit onderzoek naar voren dat de mensen van het Roodenburgerdistrict in vergelijking met andere Leidenaren bovengemiddeld tevreden zijn over hun wijk en of buurt. Alleen over het aantal aanwezige winkels voor de dagelijkse boodschappen en over de voorzieningen voor jongeren is men in het Roodenburgerdistrict minder tevreden dan het Leidse gemiddelde.

Van Rijn: “Wat je met dat soort onderzoeksresultaten doet? Dat is een goede vraag natuurlijk. Ik probeer om die gegevens te spiegelen aan het beleid en het beleid te spiegelen aan die gegevens: klopt het gemeentelijke beleid met wat kennelijk nodig of gewenst is? Moeten we wat doen aan parkeeroverlast, moeten we meer woningen voor ouderen hebben, of juist voor jongeren?”

Servicepunt

Een onderdeel van het ‘wijkenbeleid’ is het Servicepunt Woonomgeving. Daar moet je als wijkbewoner als eerste naartoe bellen of mailen als je klachten hebt over vegen, schoonmaken, scheve paaltjes of mankerende wipkippen. Van Rijn: “Vrijwel alle gemeenten werken met een dergelijk centraal meldpunt. En er komen veel meldingen binnen; voor heel Leiden misschien wel 200 meldingen per dag. Maar wat voor mijn wijken van belang is, komt via datzelfde Servicepunt ook weer mij bij terecht.”

Van Rijn: “De slogan is ‘schoon, heel, veilig en betrokken’. Wij willen graag dat de bewoners zien dat een wijk schoon is, dat de spullen heel zijn, dat je er veilig voelt. En dat valt onder meer te bereiken doordat bewoners betrokken zijn bij hun leefomgeving en zich daarin gesteund voelen door de instanties.”

“Het wijkenbeleid zoals het nu is, is echt nieuw. Tien jaar geleden deden we dat nog niet. Ik probeer bij elke buurt- of wijkvereniging een of twee keer per jaar op bezoek te komen. En dat kan leiden tot een gezamenlijke schouw of wandeling door de wijk, wellicht met de wethouder erbij. Kijk, bij zaken als onderhoud en vegen is er een bepaald basisniveau, vastgelegd in tamelijk strakke richtlijnen. Maar wij willen heel graag met de bewoners tot een betere detaillering komen: waar zou het wat meer moeten, waar kan het wel een beetje minder?”

Prachtige wijk

Sjaak van Rijn is enthousiast over de Professoren- en Burgemeesterswijk: “Prachtige wijk. Heel veel potentie. Het ziet er lekker helder uit. Leuke menging van verschillende soorten wooneenheden. Gevarieerd: er zit sport, er zit spel, er is educatie, religie. De ontwikkelingen die misschien wat zorgen baren, zitten niet in de wijk zelf, maar aan de randen: Rijn Gouwe IJn, Ringweg-Oost.

Zijn boodschap: “Betrokkenheid is het kernwoord! Steun het profiel van de wijk waarin je woont. Word lid van de wijkvereniging. Lees de wijkkrant. Toon zelfwerkzaamheid, wat in deze wijk ook goed loopt: mensen vegen hun stoepje, gebruiken de bladkorven, enzovoort.”

“En als er iets gebeurt: geef het door aan het Servicepunt Woonomgeving, telefoon: 516 55 01. Dan kunnen we er tenminste iets aan doen.” <

advertentie

In onze wijk gevestigd:

drive4all VERKEERSOPLEIDINGEN

Bij onze BOVAG-autorijsschool kun je in een prettige sfeer en op ontspannen wijze leren autorijden in je eigen tempo volgens de nieuwste lesmethoden.

Hoge slagingspercentages: zie www.cbr.nl
Lessen per 60 minuten € 40,-.
Aantrekkelijke pakketaanbiedingen!

Kijk op www.drive4all.nl of bel
06-22682485 voor meer informatie.

Loek Groenewegen. Kanaalweg 37

Muurvarens bij Leiden Lammenschans

door Rinny E. Kooi

Op oude muren vestigen zich vaak allerlei planten. Een aantal steden in ons land zoals Utrecht, Buren en Maastricht heeft muren met een prachtige vegetatie. In Utrecht groeit zelfs een vijg op een muur. Ook in Leiden zijn hier en daar muren met een prachtige bekleding te zien. Helaas zijn er door restauratiewerkzaamheden veel muurplanten verdwenen, onder meer tijdens de restauratie van de Nieuwsteegbrug in 1989. Er zijn toen wel pogingen gedaan om de muurvegetatie langs de kademuuren te redden. In de kademuur langs het Van der Werffpark, dicht bij de brug zitten nu weer enige muurvarens en muurleeuwebekken maar het is bij lange niet wat het was. Muurplanten hebben een hoge natuurwaarde en ze zijn heel mooi. Helaas zijn veel muurplanten in hun bestaan bedreigd en zeldzaam geworden. Bij het ministerie van Landbouw en Visserij is daarom in 1998 een handleiding voor de bescherming van muurplanten verschenen.

Wie schetst mijn vreugde en ook verbazing toen ik dit voorjaar op de relatief nieuwe muur bij de fietsenstalling van het station Leiden Lammenschans op een oppervlakte van 1 dm² twee soorten muurvarens ontdekte: een muurvaren (*Asplenium ruta-muraria* L.) en de zeldzamer tongvaren (*Asplenium scolopendrium* L.). De muur is pas ruim

elf jaar oud. Als er zich nu al op deze muur slechts één soort had gevestigd had ik dat al bijzonder gevonden, laat staan twee. En in de voegen tussen de stenen zag ik ook nog veel jonge varentjes. Dat belooft iets voor de toekomst.

Tijdens de bouw van deze muur heeft men mogelijk gebruik gemaakt van een bepaald soort cement of een andere soort materiaal waardoor de vestiging van dergelijke varens positief is beïnvloed. Ik hoop dat men in de toekomst tijdens de bouw van muurtjes vaker gaat letten op de mogelijkheid dat zich muurplanten kunnen vestigen. Het is een verrijking van de omgeving en deze muur bewijst dat het kan.

Op de foto zijn ze te zien. Links is een tongvaren afgebeeld, rechts een muurvaren. Ook zijn de jonge varentjes in de voegen te zien. <

Aanmeldingskaart

Aanmeldingskaart voor Lidmaatschap

Hierbij meld ik mij aan als lid van de Vereniging Professoren- en Burgemeesterswijk. De jaarlijkse contributie bedraagt momenteel minimaal € 8,50 en kan worden overgemaakt op Postbank rekening nr. 55.67.659 ten name van Ver. Professoren- en Burgemeesterswijk Leiden, o.v.v. lidmaatschap. (U kunt ook gewoon een acceptgirokaart van ons ontvangen, waarna u kunt betalen). Deze kaart uitknippen en inleveren bij of opsturen naar onze secretaris: Rudmer Dalstra, Van den Brandelerkade 15, 2313 GV Leiden.

Naam :

Adres :

Postcode/woonplaats :

Telefoonnummer :

E-mailadres :

Handtekening : Datum:

U kunt ook lid worden via e-mail: info@profburgwijk.nl, of het formulier invullen op onze website www.profburgwijk.nl onder de knop <Lid worden>.

 Vereniging **Professoren- & Burgemeesterswijk**

De Burgemeesterswijk vierde op 3 november op bescheiden wijze dat mevrouw Gerda Vahrmeijer 45 jaar achter de toonbank van de groentewinkel in de Cobetstraat staat. Velen kennen haar als de immer hartelijke, opgewekte en hardwerkende dame met het mooie rode haar. De buurt maakte voor haar een lange slinger van zelfgemaakte vlaggen. Op elke vlag een wens voor deze opmerkelijke vrouw.

door Moniek van Sandick

Leidse Senioren Zelfstandig op straat

door Hanneke van der Veen

Dinsdag 11 november ontving de projectleider van de gemeentelijke afdeling Milieu en Beheer, de heer Harry Schreuder het 'Obstakelboek' uit handen van de coördinator van Stichting Radius/Leidse Senioren Zelfstandig, mevrouw Lenie Koolhaas.

De gemeenschapsruimte aan het Professorenpad nummer één zat afgeladen vol. Al die belangstelling ging uit naar het moment waar al geruime tijd naar was uitgekeken: de overhandiging van het Obstakelboek. Dat boek is samengesteld door een groep vrijwillige senioren die gewapend met wegwerpcamera's de wijk in waren getrokken. Hun doel was om de openbare voetpaden te screenen op toegankelijkheid voor iedereen. Dus ook voor mensen met een verminderde mobiliteit; gebruikers van rollators, rolstoelen, scootmobiel. Het resultaat van dit straatonderzoek werd vastgelegd en zo ontstond het Obstakelboek. Een boek dat er wezen mag. Want er staat niet alleen datgene gedocumenteerd waarvan de schrijvers hopen dat de gemeente er verbetering in zal aanbrengen. Na omdraaien van het boek treft de lezer tal van locaties aan die al ruimschoots aan de toegankelijkheidseisen voldoen.

"Rond 2002 verscheen het eerste Obstakelboek", zo vertelt de heer Meijer, secretaris en mede-initiatiefnemer van de bewonerscommissie Zuid-Oost. Vervolgens verscheen een tweede en nu alweer het derde exemplaar. De boeken blijken succesvol want tot nu toe heeft de gemeente 40-50% van de verbetervoorstellen gerealiseerd. Op de vraag van de heer Van Rooij, directeur van Radius, of er al een concreet voorbeeld gegeven kon worden, antwoordde de heer Schreuder dan ook positief. Een verwaarloosd pleintje aan het Professorenpad heeft onlangs een ware metamorfose ondergaan en is weer prima toegankelijk. En wie langs het kanaal een lekkere wandeling wil maken kan er op rekenen dat er binnenkort extra banken geplaatst zijn om onderweg even op adem te komen. Het Obstakelboek ligt voor belangstellenden ter inzage op Professorenpad 1. <

Gerda Vahrmeijer 45 jaar spil van de wijk

Op 3 november 1963 komt de jonge Gerda met de eerste trein uit Alphen naar Leiden. Ze gaat helpen in de winkel van de familie Vahrmeijer in de Cobetstraat. Op aanraden van haar oudere en al in Leiden werkende zus nam de Leidse ondernemer Vahrmeijer haar kleine tengere zusje 'Gerda met een altijd goed humeur' aan en loste daarmee zijn nijpend personeelstekort op.

Het bleek een gouden greep, want de opgewekte Gerda begon meteen met het uitdelen van snoepjes, het maken van grapjes en uiteraard het koesteren van de dieren in de wijk.

De jongeheer Vahrmeijer, die toen nog in 'driedelig' achter de toonbank stond, valt als een blok voor haar charmes en niet veel later wordt Gerda mevrouw Vahrmeijer.

De Burgemeesterswijk is haar zus nog dagelijks dankbaar voor haar gouden tip.

In 2008 is Gerda nog steeds een spil in de wijk. Daardoor is haar winkel ook buurtwinkel van Libertas geworden. Vele ouders en kinderen verzamelden zich op 3 november om haar toe te zingen. "Gerda geeft je de gezelligheid van het dorp", merkte een moeder op. Stralend staat de jubilaris samen met haar man op de drempel van de winkel. "Dank aan allen, en over vijf jaar is er weer een feestje hoor!" <

Alchemilla

Tuinontwerp- en adviesbureau

Marian Rappoldt
De Sitterlaan 75
Tel.: 5135142 of 5661405
E-mail: info@alchemillatuinontwerp.nl
www.alchemillatuinontwerp.nl

Folder op aanvraag

Drogisterij - Parfumerie - Schoonheidssalon

van **HARTEVELD**

Zeemanlaan 22
2313 SZ Leiden
Tel. 071-5123577

**Uw vertrouwde Drogisterij-Parfumerie
al meer dan 70 jaar in deze wijk.**

Met een uitgebreid assortiment van:
drogisterij producten, baby artikelen,
zelfmedicatie medicijnen, vitamine
preparaten, **reform artikelen**, afslank
producten en natuurlijk een gratis **advies**
van onze medewerkers.

De herfst komt er aan, dus nu tijd voor
nieuw gratis advies voor de verzorging van
uw huid met onze **nieuwe** producten van:
Louis Widmer, Planté, Collistar, enz. of
een **behandeling in onze salon.**

Nog steeds 10% klantenkaart korting op:
**Burberry-Boss-Cacharel-Chanel-Dior-
van Gils-Gauthier- Paco Rabanne-enz.**

Lammenschansweg 10
2313 DM Leiden
071-512 47 88

GROEPSPRACHTIJK VOOR FYSIOTHERAPEUTEN
VAN DER Salm
M. van der Mark
P.A.M. van der Salm
F.J. van Bommel-Haselhoff
B.J.G. Verroen-Rouwenhorst

*'Uw bewegen
is onze zorg'*

LHM KNGF

www.fysiotherapieleiden.nl

Voel je fit **Sport je Fit**

**Samen
sporten is
plezierig**

met SportGezondheidsCentrum Visser

Actief werken
aan herstel
in professioneel
centrum.

FYSIOTHERAPIE

www.sgcvisser.nl

Uniek, beproefd
en zeer succesvol
Sport je Fitconcept.
Doelgroep 35+,
in groepen o.l.v.
fysiotherapeuten.

SPORT JE FIT

www.sportjefit.nu

Gezondheid en
preventie op
de werkvloer
voorkomt
verzuim.

FITINVEST

www.fitinvest.nl

SPORTGEZONDHEIDSCENTRUM **VISSER**

Van Vollenhovenkade 20 A ■ Leiden ■ Telefoon 513 20 05

NIEUW - SportGezondheidsCentrum ARCADE: Octavialaan 61 ■ Leiden ■ Telefoon 071 - 546 40 63

Sneeuwkllokjes:

een symbool
van hoop
en van nieuw
leven

Het sneeuwkllokje spreekt al eeuwenlang tot de verbeelding van mensen. Midden in de winter, ongehinderd door sneeuw en ijs, staat het dapper te bloeien. Dat maakt het sneeuwkllokje tot een symbool van hoop en van nieuw leven. Door de witte kleur wordt het ook geassocieerd met zuiverheid en maagdelijkheid, en door de hangende klokjes met nederigheid. Ook altijd gedacht dat een sneeuwkllokje

gewoon een sneeuwkllokje is? Inmiddels weet ik beter: er zijn negen tien ver schillende

soorten bekend en daaruit zijn meer dan vijfhonderd cultuurvariëteiten ontstaan! In Engeland zijn veel mensen helemaal gek van sneeuwkllokjes: ze noemen zichzelf galanthofielen. Een galanthofiel verzamelt zoveel mogelijk verschillende sneeuwkllokjes en is altijd op zoek naar nieuwe soorten en cultivars. En inderdaad, er is ongelooflijk veel variatie in de vorm van de bloemen, de groene tekening die soms ook op de buitenste blaadjes aanwezig is, de lengte van de stengels, de kleur en vorm van het blad. Er zijn ook sneeuwkllokjes met gele vlekken, sneeuwkllokjes die al in de herfst bloeien, sneeuwkllokjes met gevulde bloemen en sneeuwkllokjes die sterk geuren. De echte galanthofiel wil ze allemaal hebben. Voor zeldzame soorten worden enorme bedragen betaald.

Witte viool

Het sneeuwkllokje is voor het eerst beschreven door de Griekse geleerde Theophrastus, die leefde van 370 tot 285

voor Christus.

Hij noemde het *Leucoion*, witte viool. Lange tijd werd er geen onderscheid gemaakt tussen sneeuwkllokjes en de lente-, zomer- en herfstkllokjes.

Linnaeus gaf het uiteindelijk de naam waaronder we het nu kennen: *Galanthus*.

Dit komt van het Griekse *gala*, melk en *anthos*, bloem. De meest voorkomende

soort is *nivalis*, wat 'sneeuw' betekent. De andere kllokjes kregen de naam *Leucojon*. Het sneeuwkllokje komt

oorspronkelijk uit het westen, midden en zuiden van Europa. Vanaf ongeveer 1500 is het ook bekend in onze streken. Hier is het sneeuwkllokje een stinzenplant.

Dit woord is afgeleid van het Friese *stins*, een stenen huis, een vesting, zoals ze in Friesland gebouwd werden na 1400. Een paar eeuwen later verloren deze stinzen hun verdedigende functie en werden omgebouwd tot buitenplaatsen, waarbij tuinen werden aangelegd. Stinzenplanten zijn ooit in dergelijke tuinen, bij pastorieën, oude boerderijen of op begraafplaatsen aangeplant, maar voelden zich daar zo thuis dat ze zich enorm hebben uitgebreid of zelfs verwilderd zijn.

Bekendste sneeuwkllokje

Het bekendste sneeuwkllokje, *Galanthus nivalis*, doet het goed in de meeste tuinen. De bolletjes kunnen gewoon in de grond blijven zitten. Ze verlangen een goed doorlatende, vruchtbare grond. De grond mag niet te nat, maar ook niet te droog zijn. Ze voelen zich thuis onder

bomen en bladverliezende struiken. In herfst en winter hebben ze daar genoeg licht en in de zomer blijft de bodem koel. Eigenlijk is het het beste om sneeuwkllokjes te planten net na of tijdens de bloei, maar sneeuwkllokjes 'in het groen' zijn moeilijk te vinden. De bolletjes drogen heel snel uit, dus het is belangrijk om ze vroeg in het seizoen te kopen en zo snel mogelijk te planten.

Het sneeuwkllokje vermeerderd zich door kleine bolletjes te vormen, maar kan zich ook uitzaaien. De bloemetjes hangen niet uit nederigheid, maar om het stuifmeel te beschermen tegen het barre winterweer. Ze openen zich pas bij een temperatuur van 10 graden. Vroege bijen zorgen voor de bestuiving. Daarna ontstaat er een geelgroene bes, die steeds zwaarder wordt, waardoor de bloemstengel zich steeds meer naar de grond buigt. Als het zaad rijp is, raakt de bes de grond en springt open. Alleen als er rode bosmieren in de buurt zal, zal het zaad door hen verder verspreid worden: zwarte mieren tonen geen belangstelling voor sneeuwkllokjeszaad. In onze tuinen zullen de sneeuwkllokjes zich dus vooral uitbreiden door steeds grotere pollen te vormen. Door de bolletjes om de drie jaar op te nemen en ze verder uit elkaar terug te planten, zullen ze zich sneller vermeerderen. <

WINKELIERSVERENIGING • PROFESSORENWIJK

Prof. Wijk

Keurslager Ed Nozeman, Marthy's Haarstudio
Bloemenshop Rozemarijn, Drogisterij/Parfumerie van Harteveld
Tandprothetische praktijk R. Brouwer,
Broodje met...?,
Banketbakkerij Kallenberg, Elly's Beestenboel,
Huidverzorgingsstudio Ineke de Graaf,
Weydeland Kaasspecialzaak
Olyerhoek groenten en fruit

www.profwijkwinkels.nl

De afvalbak

Wij wonen in een net wijkje. Dat commentaar hoor ik vaak en niet alleen van wijkbewoners. Maar is dat ook zo? Die vraag laat zich beantwoorden na een stevige wandeling door de wijk. Over het algemeen ziet de wijk er inderdaad netjes uit. Geen grote hoeveelheden zwerfvuil, hondenpoep of ander aanstootgevend materiaal op de stoep. Zijn wij als wijkbewoners daar verantwoordelijk voor; zijn wij werkelijk zo schoon?

Ja!

Maar zonder de medewerking van de gemeente Leiden kunnen we dat niet lang volhouden. Alle afvalbakken, hondenpoepbakken en wijkcontainers moeten met zekere regelmaat geleegd worden. De gemeente draagt daar zorg voor, buiten de normale huisvuil ophaalschema's. Het legen van glas- en kledingcontainers is de verantwoordelijkheid van particuliere bedrijven die aan deze materialen een nieuwe bestemming geven. Deze bakken moeten regelmatig geleegd worden. Daarnaast is ook de staat waarin ze verkeren erg belangrijk. Een nette aanblik voorkomt onverschilligheid bij mensen die hun afval kwijt moeten. De gemeente heeft zich dan ook tot doel gesteld deze bakken – en al het andere straatmeubilair – in goede conditie te houden.

Om een goed beeld te krijgen van de situatie in de wijk wordt deze regelmatig geschouwd. Dit 'schouwen' van de wijk kunnen we zien als het beoordelen van de kwaliteit van onze woon- en leefomgeving en wordt uitgedrukt in een score. Met deze kennis hoopt de gemeente tot bevredigende resultaten te komen in het preventief onderhoud.

Het district Roodenburg, waartoe de Professoren- en Burgemeesterswijk behoren, komt heel goed uit de schouw tevoorschijn. Voor de meeste objecten behaalde we een score '2' (op een schaal van 1: uitstekend t/m 4: slecht). Er wordt

niet alleen naar het 'object' straatmeubilair gekeken. Alle andere objecten in de openbare ruimte zoals de bestrating en het struikgewas in de wijk krijgen een cijfer op basis van de kwaliteit van het onderhoud.

Het blijft jammer dat er rondom de jaarwisseling altijd weer mensen zijn die het nodig vinden om zich te misdragen waardoor er nog wel eens wat sneuvelt.

Maar dat is kennelijk is nauwelijks te voorkomen.

Daarom zullen in die periode de papiercontainers weer tijdelijk elders opgeslagen worden. Ook dat draagt bij aan het preventieve onderhoud.

Als enkele dagen na Nieuwjaar alles weer op zijn plaats staat en de vuurwerkresten zijn opgeruimd kunnen we met z'n allen concluderen: wij wonen in een net wijkje! <

“De boom is de aarde dankbaar
dat hij diep in haar wortelt.”

H. Oosterhuis uit 'Zomerlied' (Verzameld Liedboek; gezangen
op teksten van Huub Oosterhuis, 2004, Kok, Harlewyn).

Een boomparasiet
in de De Ridderstraat,

de maretak

Een maretak (*Viscum album* L.) is een groenblijvende dwergheester die alleen maar op bepaalde soorten bomen kan groeien. Hij groeit op een appelboom in de tuin van de De Ridderstraat 6. De Latijnse soortnaam duidt op de witte kleverige bessen. *Viscum* komt van *viscidus* wat kleverig betekend; *album* is wit (C.A. Backer, 2000. Verklarend woordenboek van wetenschappelijke plantennamen). De grote lijster, *Turdus viscivorus*, een belangrijke zadenverspreider, is er naar genoemd want *viscivorus* komt van *Viscum*.

Verspreiding

De Maretak behoort tot de Vogellijm-familie. Vertegenwoordigers van deze familie komen in alle werelddelen voor, maar vermijden koude gebieden. In Europa zijn er slechts vier soorten waarvan één in Nederland. Het is een plant die veelal in warme streken voorkomt. Hij wordt ook in Scandinavië en Groot-Brittanië aangetroffen. Zelf heb ik hem in Noord-Duitsland en Noord-Polen waargenomen. Het overgrote deel van de maretakpopulatie in Nederland groeit in Zuid-Limburg. De laatste jaren wordt deze populatie zelfs kleiner (Weeda et al. (1995) in de 'Nederlandse Oecologische Flora'). Elders is deze plant in Nederland zeldzaam. In de

omgeving van onze wijk is de maretak onder andere gevonden in de Merenwijk, Oegstgeest en Voorhout. In Nederland staat de maretak op de Rode lijst; dat is de lijst voor plantensoorten die met uitsterving bedreigd worden en beschermd zijn. In 2006 is vastgesteld dat in Alkmaar op het Waagplein de grootste maretak (diameter ca. 6 meter) ter wereld groeit. Die waarneming is opgenomen in het Guinness Book of Records.

Halfparasiet

De Engelse naam voor maretak is mistletoe. Deze naam is in ons land volgens de nieuwste Van Dale synoniem geworden voor maretak. De plant is een halfparasiet die net als andere groene planten zuurstof kan opnemen en deze met behulp van suiker (glucose) kan omzetten in water en CO₂... De wortels van de maretak zitten in de bast van de boom. Daar heeft de maretak van onderen naar boven lange zuigwortels om water en andere voedingsstoffen op te nemen. Oosterhuis verwoordt de relatie tussen de boom als “De boom is de aarde dankbaar dat hij diep in haar wortelt”. Over de maretak zou hij dus kunnen schrijven: “De halfparasiet is de boom dankbaar dat hij zich op haar kan vestigen.” De boom neemt via zijn wortels ‘diep in de

aarde’ voedingsstoffen op waarvan de parasiet profiteert. Hoewel de maretak als halfparasiet niet erg gunstig is voor de boom heeft deze gastheer er meestal niet zoveel last van dat hij daardoor dood gaat. Als vogels van de witte bessen hebben gegeten wrijven ze hun snavel schoon, bijvoorbeeld aan boomtakken. Dan plakken er vaak ook zaden vast aan de boom. De opgegeten zaden worden niet verteerd maar verlaten onveranderd het lichaam en komen – via de ook kleverige poep – in de bomen terecht en plakken vast. Daarna kiemen ze en

‘In Nederland
staat de maretak op
de Rode lijst.’

dringen kleine worteltjes de bast binnen; ‘een plant vestigt zich’. De maretak zit vaak hoog op verschillende loofbomen, vooral op de populieren, de appel, de meidoorn en de gewone acacia. Ik heb gehoord dat de toenmalige eigenaar van het huis aan de De Ridderstraat omstreeks 1994 met opzet bessen van de maretak aan de appelboom heeft gewreven en dat daardoor de nu zichtbare maretak is ontstaan.

Bevruchting

De maretak heeft vrouwelijke en mannelijke planten. Aan het uiteinde van twijgen zitten kleine geelgroene vrouwelijke en iets grotere mannelijke bloemetjes. De plant bloeit van maart tot mei. Bijen en vliegen en ook de wind zorgen voor de bestuiving. De bloemen worden ook door de wind bestoven. De plant in de De Ridderstraat vormt bessen en is dus vrouwelijk. Hoe kunnen de bloemetjes van deze plant worden bestoven als er geen mannelijke plant in de buurt staat? Om het antwoord te vinden ben ik 'onze' parasiet nauwkeurig gaan onderzoeken. Op verschillende plaatsen van de stam en takken komen uitlopers van de maretak naar buiten. Dat gebeurt ook als er slechts één plant op een boom zit. Ik weet dus niet of die uitlopers tot één of meer planten behoren. Een aantal van die uitlopers vormt bessen, een aantal andere doet dat absoluut niet. De altijd groene plant bloeit voor er aanvullende nieuwe bladeren zijn gevormd. De knoppen op de uiteinden van de twijgen met bessen zien er anders uit dan die op de twijgen zonder bessen (zie figuur). In die 'prille' knoppen zitten waarschijnlijk al de bloemetjes voor 2009. Dat zouden zowel vrouwelijke als mannelijke bloemetjes kunnen zijn.

De bioloog Ben Zonneveld, die zich al jaren bezighoudt met de maretak, vertelde mij dat de maretak heel weinig stuifmeel vormt. Het is vrijwel uitgesloten dat een vrouwelijke maretak stuifmeel krijgt van een plant die op grote afstand groeit. Dit duidt erop dat er dichtbij de vrouwelijke plant in de De Ridderstraat ook een mannelijke moet staan. Ik liet hem de knoppen zien van de plant met en zonder bessen. Hoewel Ben nog nooit aandacht had geschonken aan dit verschil trok hij dezelfde conclusie: er groeit

hoogst waarschijnlijk ook een mannelijke plant in de De Ridderstraat. Op de boom staan mogelijk twee planten, een vrouwelijke en een mannelijke. Echter, er kan ook iets anders aan de hand zijn. Tweehuizige planten 'smokkelen' soms, ze worden hermafroditisch en zijn dan gelijktijdig vrouwelijk en mannelijk. Er zijn namelijk meldingen dat ook de maretak wel eens 'smokkelt' en gelijktijdig zowel vrouwelijk als mannelijk is. Zodra de plant begin 2009 bloeit ga ik controleren of er daadwerkelijk zowel vrouwelijke als mannelijke bloemen worden gevormd. De vraag, of er dan twee planten op de

boom zitten (een vrouwelijke en een mannelijke) of één (een hermafrodit) kan ik ook dan niet oplossen.

De maretak als symbool

De maretak speelt een grote rol in allerlei godsdiensten en folkloristische rituelen. Het woord 'mare' slaat op boze geest. Opgewonden maretakjes zouden boze geesten op een afstand houden. Al eeuwenlang wordt deze plant aan het eind van het jaar opgehangen en ook bij ons hoor je het woord 'mistletoe' vooral in het najaar. Oorspronkelijk was het mogelijk een winterzonnepand- of nieuwjaarsritueel. Volgens de mythologie was deze plant in de Germaanse gewesten aan de goden Frigg en Donar (Thor) gewijd. Frigg, de godin der liefde, gaf een kus aan iedereen die onder de mistletoe doorliep. Hier komt de traditie van het kussen onder de mistletoe waarschijnlijk vandaan:

*" Under the mistletoe, pearly and green,
Meet the kind lips of the Young and the old;
Under the mistletoe, hearts may be seen/
Glowing as though they had never been cold..."*

Eliza Cook (1818-1889) <

advertentie

**Bloemenkiosk
Lammenschans**

Tegenover station Lammenschans
Tel 071 514 18 12
LEIDEN

Elke dag grote sortering
bloemen en planten

Geopend: dinsdag t/m zaterdag
Van 8.00 tot 18.00 uur

‘De wijk was een wereld op zichzelf’

▪ In 1950 kwam vader Koopman terug na een jaar verblijf in Amerika en bracht voor zoon Dick een cowboyuitdossing mee.

Dick Koopman heeft zijn hele leven in hetzelfde huis in de Verdamstraat gewoond, eerst met zijn ouders en zus, vervolgens met zijn eigen gezin. De buurt bood hem in zijn jeugd oneindig veel speelmogelijkheden en contacten met andere kinderen. In zijn geval zelfs over de standsgrenzen heen. “Je had altijd tijd tekort.”

De ouders van Dick Koopman kwamen in 1934 te wonen in het eerste huizen-

blok van de Verdamstraat. De rest van de straat was nog onbebouwd, evenals het laatste stuk van de Burggravenlaan. Zijn oudere zus was net geboren en hij volgde 10 jaar later, in 1944. Hij groeide op op de grens van stad en platteland. “Iets mooiers kun je je als kind niet voorstellen. Wij hadden zoveel speelterreinen. We speelden volleybal met een net over de straat. Er was bijna geen verkeer. Ouders deden vaak mee met voetballen. Wijkagenten kwamen soms de bal afpakken. Dat hoorde bij de orde en netheid van de jaren vijftig. Spelen deden we ook op de prachtige schoolpleinen van de Kernstratschool en

het Gymnasium. De hooilanden hadden hoog gras waarin je kon verdwijnen, de sloten waren brandschoon. Toen we nog klein waren, konden we schuilen onder de rabarberbladen in de moestuinen als het regende.”

Belletje trekken

“Op de hoek met de Hoge Rijndijk was garage Van Ulden. Daar stond een afvalmet auto-onderdelen, lampjes en zuigerkleppen. Er was carbid om auto's mee schoon te maken. Met Buisman-busjes, water en carbid maakten we daar donderbussen van en later snijbranders. Over de Hoge Rijndijk reed de tram.

We legden schroeven en centen op de rails om te pletten en verkochten die dan weer door voor knikkers.”

“In het voormalige Militair Invalidentehuis zat toen een in- en exportfirma. Daar omheen was een verwaarloosde tuin met hoge bomen waar een grote kolonie kauwen in huisde. Door ons lawaai vlogen al die kauwen dan op, echt luguber, dus dat werd ook een vast ritueel. Ook het huis waarin nu schrijver Maarten Biesheuvel woont, was omringd door bos. Dat was voor ons een geschikt adres voor belletje trekken in het donker, dan kon je snel de bosjes induiken. En in een oude, in onbruik geraakte koekfabriek langs het ‘zwarte pad’ naar het Rijn- en Schiekanaal ontdekten we balen zoethout. Dat was toen voor ons een hele attractie.”

“Er waren kinderrijke gezinnen in de straat dus we gingen vaak met wel 10 kinderen op pad. We hadden een echte vriendenclub met lidmaatschapsgeld in knikkers en een toegangsritueel. Dan moest je met korte broek door de brandnetels lopen, langs de sloot tussen de Rijndijkstraat en de Verdamstraat. Dat was één van de laatste open riolen in Leiden, heel vies. De kunst was dat je er niet in moest vallen. Eens in de zoveel jaar moest de sloot worden schoongemaakt en dan kwamen van die polderwerkers met leren voorschoot en laarzen die aan hun pak vast zaten, met lange stokken met emmers eraan en dan werd het met de hand leeggebaggerd.”

De verbindingen tussen de buurten waren nog beperkt, met al die straten die nog onaf waren. Het was daardoor een heel avontuur om je eigen buurt te verlaten. “Wij hadden daar als kinderen een oplossing voor. We tekenden lijnen over de stoep die door liepen tot de Lorentzkade en dan namen we elkaar mee op de step. Onderweg maakten we haltes met verschillende nummers en kaartjes. Als er wel eens kinderen werden binnengeropen door hun ouders, stond je daar dan, bij halte 17 op de Lorentzkade. Er kwam geen step meer langs en je moest terug gaan lopen.”

Stiekem op zondag in de auto

De bewoners van de Verdamstraat behoorden in de eerste decennia tot de ‘hogere middenstand’. Het waren overwegend maatschappelijk succesvolle mensen zoals hoogleraren, fabrieksdirecteuren, een afdelingschef van Ven D, leerkrachten uit het voortgezet onderwijs. De verzuiling was spelbreker in de

contacten tussen kinderen. “We speelden samen buiten, maar als het regende, kon je voor binnen spelen maar in een kleine kring terecht. Het was een onuitgesproken code: de andere ging naar huis en jij werd niet mee naar binnen uitgenodigd.” Er waren een paar niet-kerkelijke, vrijzinnige gezinnen in de straat, waaronder zijn eigen ouderlijk gezin, en enkele katholieke kinderrijke gezinnen (met soms wel 12 kinderen) waar het thuis druk en gezellig was. “De gereformeerde gezinnen waren het meest gesloten. Omdat er veel maatschappelijk succesvolle mensen woonden, waren er op den duur relatief veel auto’s in de straat. Gereformeerden mochten ’s zondags niet autorijden. Mijn vader nam die kinderen op zondag soms stiekem mee naar het strand in de auto in hun matrozenpakjes. Dan moesten ze bukken zodat ze niet gezien werden.”

“Elk kind ging naar de school van de eigen zuil. Ik ging eerst naar een Montessorischool aan de Zoeterwoudsesingel. Dat vonden veel mensen uit de buurt vreemd. Daarna ging ik naar school in de Kernstraat en later naar de HBS, allebei zo dichtbij dat je tussen de middag thuis kon eten. In mijn herinnering was school een soort bijzaak, waar je naar toe moest in een leven waarin spelen voorop stond. Je had altijd tijd tekort.”

Echte Leienaren

“Er was een enorm sociaal verschil met de gezinnen in de Rijndijkbuurt, direct achter ons. Daar woonden echte Leienaren, oorspronkelijk afkomstig uit de binnenstad. Ze gingen veel met elkaar om en dan hoorde je echte Leidse kreten over de schutting en burenrudies. Er werd soms gescholden en men ging op de vuist. Dat was bij ons ongewoon en dus spannend. Het waren gescheiden werelden, maar kinderen uit de Rijndijkbuurt kwamen toch bij ons thuis. Mijn ouders waren niet zo gevoelig voor standverschillen. Mijn vader was chemicus en werkte als bedrijfsleider bij de ververij van de dekenfabriek Van Wijk en Heringa. Hij was één van de ontdekkers van de lichtechte kleurstoffen en had zijn eigen laboratorium. Hij reisde veel om materialen in te kopen, in 1950 zat hij zelfs een jaar in Amerika. Dat was toen heel bijzonder. Hij maakte gemakkelijk contacten en er kwamen veel buitenlanders bij ons op bezoek. Zo hoorde ik als kind veel verschillende talen spreken.”

De deur was open

“De wijk was een wereld op zichzelf. Je hoefde nergens voor de buurt uit. Er kwamen veel straatleveranciers zoals de olieboer met de hondenkar, de bakker met zijn wagen met een klepdeksel, de groenteboer met een weegschaal achterop zijn kar, de olieman die petroleum kwam bijvullen, de kolenboer en de turfboer met een kruiwagen en de oude ijscoman met Ermi-ijs. Voor 5 cent kon je een halve plak krijgen. Het was een zuinige tijd, zelfs in deze buurt. Het geld voor de melkboer legde je gewoon in de vensterbank als je niet thuis was.

▪ *Het eerste huizenblok in de Verdamstraat, kort na de oplevering in 1934.*

Boodschappen werden achterom in de keuken weggezet, de deur was open. De buurman die graag zijn oude vooroorlogse Franse Sedan uit elkaar haalde, liet gewoon al zijn onderdelen op een deken in straat liggen. Niemand kwam eraan. Wij liepen gewoon om, zodat alles op volgorde bleef liggen.”

Dit buurtleven begon eind jaren vijftig, begin jaren 60 te veranderen. “De wijken werden groter, er kwamen nieuwe mensen bij die niet in die traditie groot waren geworden. Het dorpse ging eraf en er was minder sociale controle. Maar ik ben me er wel altijd bij betrokken blijven voelen. De verbondenheid leefde bijvoorbeeld sterk toen de hele straat actief werd om bebouwing van het sportveld tegen te houden. Vooral in de jaren zeventig, de tijd van wethouder Tesselaar, moesten we ons teweerstellen om de oases van groen te behouden. ‘U heeft 15% teveel groen’, werd tegen ons gezegd. Toen hebben we veel overlegd en met succes één front gevormd. Ook de straatgeest bestaat nog een beetje. Zo is er nog onlangs bij het vertrek van twee oudere dames uit de straat een straat feest georganiseerd.” <

Christianus Cornelius Uhlenbeck

In deze rubriek wordt een professor, naar wie een straat uit de wijk is vernoemd uitgelicht. Deze keer is dat Christianus Cornelius Uhlenbeck.

Het was hun 20ste trouwdag, maar veel bijzonders was het niet. “Een saaie dag waar maar geen eind aan kwam”, schreef Willy (Wilhelmina Maria) Melchior in haar dagboek. Er kwam nog wel een kaartje uit Nederland, van familie, maar verder leek deze dag in de verste verte niet op diezelfde dag 20 jaar geleden, toen Kees (Christianus Cornelius) Uhlenbeck trouwde met zijn Willy. Wel bijzonder was de plaats waar zij op dat moment verbleven... Uhlenbeck was geïnteresseerd geraakt in de Indianentalen en bestudeerde deze intensief. Hij verrichtte veldwerk in de Amerikaanse staat Montana waar hij het doen en laten van de Blackfoot Indianen volgde. De Blackfoots leven in een reservaat dat ook grote delen van de Canadese staat Alberta beslaat.

De 20ste verjaardag van hun trouwdag, 23 juli, viel precies op de helft van hun verblijf bij de Blackfoot Indianen. Kees kreeg daar ‘les’ van enkele bewoners, vooral van Joseph Tatsey. Deze ‘Blackfoot-teacher’, hoewel niet altijd even betrouwbaar als het om afspraken nakomen ging, was de steun en toeverlaat van Kees. Willy droeg zorg voor de tent en de bezittingen, paaide de Indianenkindertjes met snoepgoed en maakte het Kees zo gemakkelijk mogelijk om zijn taak uit te voeren. Tijdens het verblijf in Montana hield Willy een dagboek bij waarin zij vooral de dagelijkse dingen, zoals het weer en wat er gegeten wordt, optekende. Van veel wetenschappelijke waarde is dit dagboek niet maar het geeft wel een goed beeld van hoe de Blackfoot

Indianen, gedurende Uhlenbecks verblijf, daar hun leven leidden.

Kindersterfte

Christianus Cornelius Uhlenbeck wordt op 18 oktober 1866 te Voorburg geboren, ruim vier jaar later dan zijn latere vrouw Willy, die op 13 maart 1862 in het Noord-Hollandse Koedijk ter wereld kwam. Het gezin Uhlenbeck telt aanvankelijk vier kinderen. Kees is de enige die de kindertijd overleeft, zijn zus en twee broers sterven op zeer jonge leeftijd. De kindersterfte is in die tijd hoog, iets waar ook Willy Melchior over mee kan praten: van de elf kinderen, waarvan zij de middelste is, sterven er zes. Kort na Kees' geboorte trekt de familie naar Haarlem waar Kees het Gymnasium doorloopt. Ergens in die tijd komen de eerste tekenen van

SOME GENERAL ASPECTS OF BLACKFOOT MORPHOLOGY

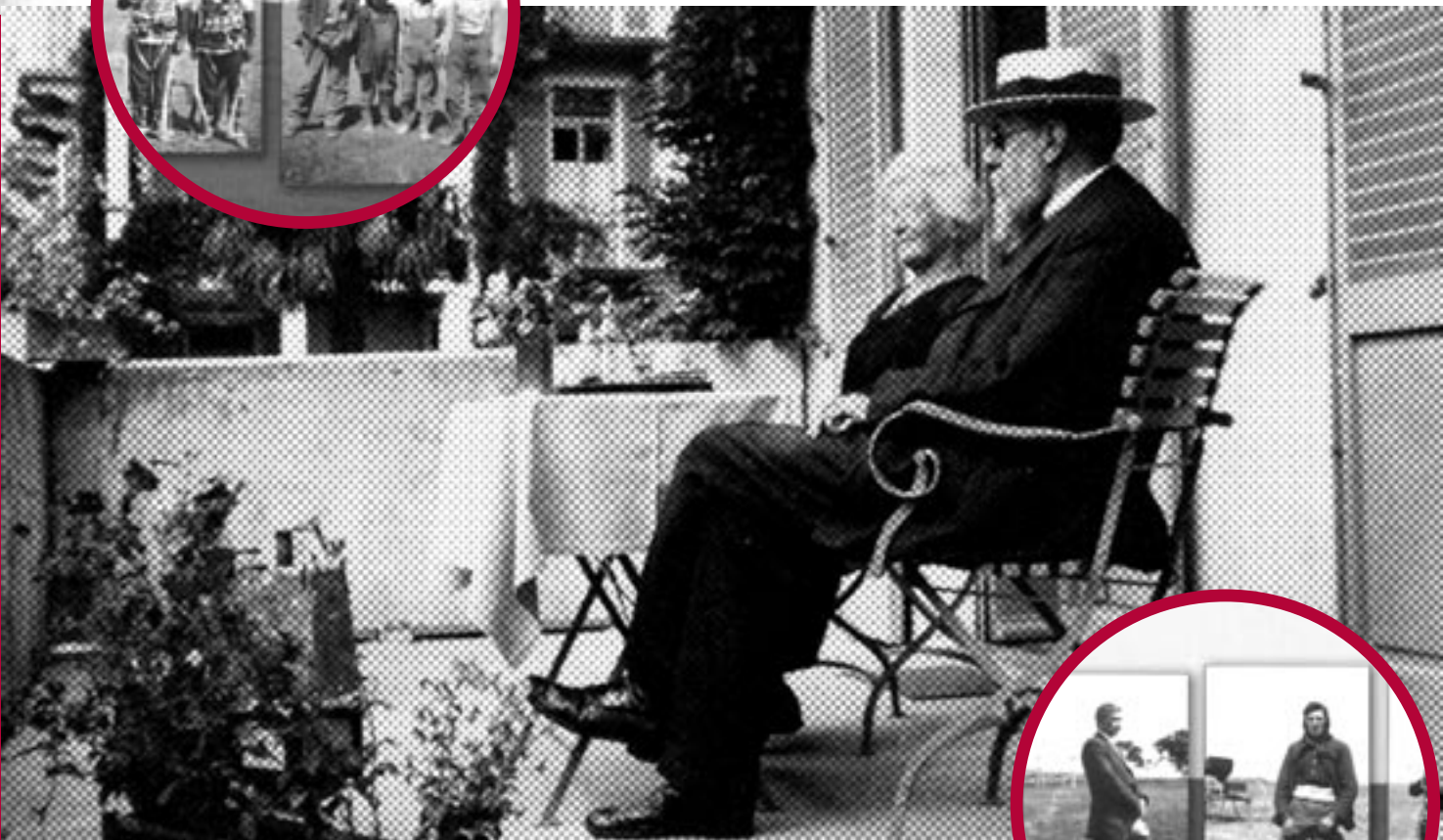
A CONTRIBUTION TO ALGONQUIAN LINGUISTICS

G. C. UHLENBECK.

Een jaar later is hij getrouwd waarna de eerste voorzichtige publicaties volgen. Weer een jaar later mag hij de vacante leerstoel Sanskriet te Amsterdam gaan vervullen (later ook Gotisch en Anglo-Saksisch), maar ook dat is niet 'zijn ding'. Het leven krijgt weer een andere wending als hij in 1899 te Leiden de leerstoel in het Oud-Germaans mag overnemen van P.J. Cosijn. Maar ook het Oud-Germaans is niet zijn passie, dat is nog steeds het Baskisch. Hij steekt veel tijd en moeite in

dat hij er later een grondige hekel aan krijgt. Hij maakt zich niet erg populair bij zijn studenten. Zeker niet bij degenen die er niet helemaal voor gaan. Slechts enkele van zijn studenten treden in zijn voetspoor. Zijn geestelijke conditie helpt hem ook al niet en in 1926 vindt hij het welletjes. Hij verzoekt de Koningin hem van zijn functie te ontslaan en verlaat de universiteit en ook Leiden. Na enkele omzwervingen door het land besluiten Kees en Willy hun heil te zoeken

een depressie tot uiting in zijn soms zeer sombere gedichten. Depressies zullen hem zijn hele leven parten blijven spelen.

Passie

In 1885 gaat hij in Leiden studeren, onder andere bij J.H.C. Kern (Sanskriet). In 1888, na zijn promotie legt hij zich toe op het Baskisch, een vreemde eend in de bijt als het gaat om de zogeheten Indo-Europese talen. Hij gaat les geven op een Leidse middelbare school maar al snel blijkt dat niet 'zijn ding' te zijn. Wanneer hij in 1890 gevraagd wordt een studiereis naar Rusland te maken twijfelt hij dan ook geen moment. Het doel van de reis (geschiedkundig) boeit hem niet, maar hij ziet wel de kans schoon zijn kennis van de Russische taal eens even flink op te vijzelen.

de bestudering van deze taal, die hij overigens nooit echt meester wordt; "U heeft daarvoor niet de juiste kaken" wordt hem meegedeeld, waarna hij langzaam maar zeker zijn affiniteit met deze taal kwijtraakt. Een hobby van hem, de Eskimo- en Indianentalen, komt meer en meer naar de oppervlakte en hij maakt steeds meer tijd vrij voor de studie van deze talen. Dit leidt uiteindelijk tot zijn bezoek – tot tweemaal toe – aan Montana, waar hij zich geheel specialiseert in de Blackfoot taal (een onderdeel van de Algonquian taalgroep, waarin ruim 40 verschillende Indianentalen aan elkaar gerelateerd zijn).

Lugano

Het gewone leven valt hem zwaar. Hij ervaart college geven als zo'n zware last

in het Zwitserse Lugano. Vanaf 1936 tot hun dood verblijven zij daar, voor misschien wel de gelukkigste periode van hun leven. De zware last die hij in Nederland had ervaren lijkt nu van zijn schouders te vallen. Maar stil zitten is er niet bij. Kees werkt vrijwel tot aan zijn dood aan zijn geliefde Blackfoot-studie en publiceert ook nog regelmatig belangrijk werk.

Hij overlijdt op 12 augustus 1951 op 84 jarige leeftijd. Willy volgt hem bijna drie jaar later. Zij bereikte de gezegende leeftijd van 92 jaar. <

HUBÈR GLAS IN LOOD ATELIER

Wij maken glas-in-lood ramen naar uw of ons ontwerp, repareren en restaureren bestaande ramen en plaatsen glas-in-lood in dubbel glas.

Bel voor informatie en/of prijsopgave:
06 - 546 922 87

Marianne Passchier Coaching

voor persoonlijke ontwikkeling en effectiviteit

- Balans kwijt in werk en privé?
- Meer ambities dan tijd?
- Teveel stress? Bezinning nodig?

**Weer met meer plezier aan het werk?
Gun jezelf een coach!**

Kijk op www.mariannepasschiercoaching.nl
of bel 06-10872926

Jacqueline haarmode

voor hem en haar

Op dinsdag HEREN knippen 65+
€ 15,00

Maandag en woensdag gesloten
www.jacqueline-haarmode.nl

Van der Waalsstraat 19
2313 VB Leiden

Tel. 071 - 5140439

de laat + kromhout

makelaardij o.g.

Lammenschansweg 76
2313 DP Leiden
Telefoon 071 - 516 80 80

Planciusplantsoen 26b
2253 TS Voorschoten
Telefoon 071 - 579 31 00

071 5168080

CSM

Installatie- loodgieters & dakdekkersbedrijf

- Gas
- Water
- Sanitair
- CV installatie
- Riolering
- Alle dakbedekkingen

Vrijblijvend een prijsopgaaf
Geen voorrijkosten!

V.d. Waalsstraat 19b • 2313 VB Leiden
Tel.: 071 - 528 43 49
Fax: 071 - 528 43 51

Kerstwoordzoeker

In deze woordzoeker zit een zin verborgen die gevormd wordt door de letters die na het wegstrepen van de gevonden woorden overblijven. In deze zin moet u zelf even de spaties aanbrengen. In de onderstaande kolommen staan de woorden die u in deze woordzoeker moet wegstrepen. Deze woorden hebben allemaal te maken met artikelen die in de laatste drie wijkkranten zijn verschenen, aangevuld met woorden die met de kersttijd te maken hebben. De woorden staan horizontaal, verticaal en diagonaal in de woordzoeker verborgen. Succes!

k a a r s d k o n i n g i n n e d a g e
w n i j k r i j n g o u w e l i j n h k
v r i n g w e g o o s t r a l e n t e b
r h h e n t b u r g e r m a n n e n l u
i e s a u w o l w v e i w i n t e r l u
j r i i g w o n a i l s n e e u w s e r
w o t j t e m l e a j i u b u u r t b t
i i t g s t l l o n t k n r r z e r o h
l n b u r g e r b a l b k d i a s e r e
l e l h l o e r k p i j l r e n k n u r
i p o f e p n i j o n e p o a r g e s i
g r r h k k e d c e u r s u e n s a n n
e o e c u g s n z o t e n t z i t e r n
r j n d h t l e b e l r o c o z e e n e
s e t i h o s u n o i u g g k o e r o r
d c z n a e c p w h o l m d e e m l s i
a t h e a n i o o e u m e n r b r e u n
g w o r r o u d l t i i j r k a a s a g
r t f o d s l e e a i n s p r a a k t e
d o d e n h e r d e n k i n g e e t e n

3
ijs
kou
oud
roc

4
boom
eten
kerk
lont
pijl
slee

5
buurt
diner
gebak
haard
hagel
kaars
kerst
lente
nieuw
stoom

6
column
puzzel
sitter
sneeuw
winter

7
chocola
glüwein
hutspot
vlinder

8
inbraken
inspraak
suringar

9
burgerbal
wijkkrant

10
heksenhuis
helleborus
lorentzhof
tulpenboom

11
grondzeiler
ringwegoost

12
burgermannen
laatbloeiers

13
koninginnendag
rijngouwelijk

14
heroïneproject

15
dodenherdenking

16
vrijwilligersdag

18
buurtherinneringen

Verbeteringen

In nummer 41 van de Wijkkrant zijn helaas enkele verbeteringen noodzakelijk.

Het verhaal over de Burgermannen is geschreven door Coco Hoek (en niet door Marco Verhoeven).

Bij de rubriek Onze Bomen is abusievelijk geen tekening geplaatst.

Het verhaal over de Bruggen lijkt uiteindelijk geschreven door Maaik Verschuren (en niet door Marco van der Hoeven).

Help jij mee op Koninginnendag?

De voorbereidingen voor Koninginnendag staan alweer voor de deur. Wij zijn dringend op zoek naar wijkbewoners die ons in het voorbereidingstraject en/of op de dag zelf, willen helpen.

Wil je dat of wil je hier meer over weten? Neem dan contact op met: Thomas van Duin. Telefoon: 06 - 238 66 740 of 071 - 513 1233. E-mail: voorzitter@profburgwijk.nl

Inzicht

Human Dynamics®

Aandacht training

Vitaliteitsscan

Loopbaan

Levensloop

Zingeving

Marijke Markus
Meijerskade 15 Leiden
06 292 88 479
www.inzichtinzicht.nl
marijke.markus@freeler.nl

in Zicht

DE BAKKERSTEEG

SCHOENREPARATIE

Bakkersteeg 3

tel. 071 5134887

wo. t/m vr. 9.30-17.00

zaterdag 9.30-13.00

AMBIORIX herenschoenen in alle maten

Kiek in de pot uw traiteur

Kiek in de Pot heeft voor de feestdagen een folder met smakelijke menu's samengesteld.

Bestellingen zijn op de kerstdagen af te halen.

Dagverse maaltijden

Party-schalen	Buffetten
High-tea's	Soiree's
Diners	Lunchgerechten
Delicatessen	Kaasspecialiteiten

Hogewoerd 79 • 2311 HG Leiden

Tel 071 - 512 0608

www.winkelstandinbeeld.nl

Vereniging **Professoren- & Burgemeesters**wijk

De Wijkkrant is een uitgave van de Vereniging Professorens- en Burgemeesterswijk te Leiden.

Hoofd- en eindredactie: Rob Beurse

Redactie: Thomas van Duin, Marco van der Hoeven

Kopij en informatie: redactie@profburgwijk.nl

Internet: www.profburgwijk.nl **Webmaster:** Frans Hoek

Vaste medewerkers: Alfred Dernison, Coco Hoek, Hans Elstgeest, Jacqueline Weeda, Frans Hoek, Marian Rappoldt, Marjolein Morée, Rinke Berkenbosch, Rinny E. Kooi, Titia Buddingh.

Foto's en illustraties: Coco Hoek, Frans Hoek, Jos Versteegen, Rinny E. Kooi, Rob Beurse, Maatwerk.

Ontwerp en Layout:

www.beau-design.nl (06-511 63 780) **Druk:** GraVisie grafische bedrijven **Oplage:** 3.750 ex.

Wijkkrant 43 komt uit in april 2009.

Deadline kopij: 14 maart 2009.

Wijkvereniging

Vereniging Professoren- en Burgemeesterswijk

Postbus 11129 - 2301 EC Leiden
KvK 40448253

Thomas van Duin (voorzitter)
Telefoon: 06 23866740 - 513 1233

E-mail: voorzitter@profburgwijk.nl

Rudmer Dalstra (secretaris)

Telefoon: 513 38 84

Van den Brandelerskade 15 - 2313 GV Leiden

E-mail: secretaris@profburgwijk.nl

Hans Muste (penningmeester)

Telefoon: 514 32 30

E-mail: hansmuste@hetnet.nl

Hendrik van Sandick (bestuurslid)

Telefoon: 512 43 30

E-mail: sandicksopers@hetnet.nl

Jolanda van Gorkum (bestuurslid)

Telefoon: 514 65 43

E-mail: jolanda@mulders.nl

Hanneke van der Veen (bestuurslid)

Telefoon: 514 75 70

E-mail: ja123vdveen@hetnet.nl

Frans Hoek (bestuurslid/webmaster)

Telefoon: 513 43 11 / 06 5493 4510

E-mail: FransHoek@profburgwijk.nl

Rob Beurse (bestuurslid/redactie wijkkrant)

Telefoon: 514 00 95

E-mail: Redactie@profburgwijk.nl

De Buurt

Bewonerscommissie Zuidoost

(samenvoeging van de bewonerscommissies Rijndijk e.o. en Temminckstraat e.o. van Woningstichting Ons Doel)

Secretaris: E.C. Meyer

Professorenpad 25 - 2313 TA Leiden

Telefoon: 071-5132155

E-mail: ec.meijer@12move.nl

Voorzitter: C. Monfils

Kanaalstraat 1 - 2313 NN Leiden

Telefoon: 512 08 59

Overige bestuursleden:

Joke Lefebvre (penningmeester)

Gerrit Mets (lid)

Neel Schroef (lid)

Buurtactiviteiten Roomburg

Van Vollenhovenkade 1

(in clubgebouw van Hockeyclub Roomburg)

Telefoon: 513 24 62

E-mail: roomburg@lwo.nl

Postadres: Stadsdeelbureau Zuid

Boshuizerlaan 5 - 2321 SG Leiden

Buurtactiviteiten Roomburg is van ma t/m do geopend van 8.00 tot 17.00 uur.

Stichting Radius / Leidse Senioren Zelfstandig Zuid Oost

Professorenpad 1 - 2313 TA Leiden

Telefoon: 707 42 00

E-mail: l.koolhaas@radius.nl

Politie

Politie Bureau Zuid

Vijf Meilaan 153b - 2321 RK Leiden

Telefoon: 0900 - 8844

Religie

Oud-katholieke Parochie

Parochie: pastoor drs. R. Bosma

Kerkgebouw / parochiecentrum:

Cronesteinkade 2 - 2313 GX Leiden

Telefoon: 512 40 77

R.K. Petrusparochie

Lammenschansweg 40

Pastoor J. Smith

Herensingel 3 - 2313 JS Leiden

Telefoon: 512 19 12

Protestantse Kerk Nederland

Vredeskerk

Predikant: dr. G.J. Venema

Van Vollenhovenkade 21 - 2313 GG Leiden

Telefoon: 514 23 17

Scholen

B4Kids Peuterpalet

Oppenheimstraat 6 - 2313 JE Leiden

Telefoon: 512 48 39

B4Kids De Basisbende

Oppenheimstraat 2 - 2313 JE Leiden

Telefoon: 512 43 69

Peuterspeelzaal De Glijbaan

Burggravenlaan 17a - 2313 HM Leiden

Telefoon: 5121331

Peuterspeelzaal Olleke Bolleke

Oppenheimstraat 2 - 2313 JE Leiden

Telefoon: 513 10 61

Stichting 't Kasteel

Buitenschoolse opvang

Sportpark Roomburg

Telefoon: 513 54 74

Bonaventuracollege

Burggravenlaan 2 - 2313 HV Leiden

Telefoon: 566 01 66

Stedelijk Gymnasium

Fruinlaan 15 - 2313 EP Leiden

Telefoon: 512 13 65

Openbare Basisschool Lorentz

Van Vollenhovenkade 19 - 2313 GG Leiden

Telefoon: 514 17 77

P.C. Basisschool Roomburg

Van Vollenhovenkade 15 - 2313 GG Leiden

Telefoon: 513 09 58

R.K. Basisschool Sint Joseph

Oppenheimstraat 8 - 2313 JE Leiden

Telefoon: 513 22 63

Speeltuin

Speeltuin 'de Speelschans'

Van Vollenhovenkade 22

Secretaris: Maarten Gombert

Pieter de la Courtstraat 107 - 2313 BS Leiden

Telefoon: 568 03 56

E-mail: Natalie.Maarten@tiscali.nl

Sportclubs

Hockey - LHC Roomburg

Sportpark Roomburg

Postbus 11077 - 2301 EB Leiden

Telefoon: 513 22 25

Korfbal - LKV Sporting Trigon

Zoeterwoudsesingel 50 - 2313 EK Leiden

Telefoon: 514 27 88

Tennis - TC Roomburg

Tennispark Roomburg

Telefoon: 531 67 50

RK Gymnastiek- en Volleybalverg. Groen-Wit

Telefoon: 514 91 27

E-mail: info@groenwit.nl

www.groen-wit.nl

Gymnastiekverg. Nieuw Brunhilde

Telefoon: 521 53 08

Web: www.nieuwbrunhilde.nl

Wijk
wijzer

Wijkbeheer

Dienst Milieu en Beheer Gemeente Leiden

Sector Wijkbeheer,

wijkteam stadsdeel Zuid

Postbus 9100 - 2300 PC Leiden

Boshuizerlaan 5 - 2321 SG Leiden

Telefoon: 516 76 15

Wonen

Woningstichting Ons Doel

Schuttersveld 65 - 2316 ZZ Leiden

Telefoon: 522 20 25

Zorg

ActiVite

Verbeekstraat 19-21 - 2332 CA Leiden

Telefoon: 5161415 - www.activite.nl

(Consultatiebureau-diëtiste-gezondheidscontroles-cursussen)

Postbus 149 - 2350 AC Leiderdorp

Voor wijkverpleging en gezinshulp: uitleencentrale

Van Vollenhovenkade 25 - 2313 GG Leiden

Telefoon: 512 18 94

Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Midden Holland

Boshuizerkade 44 - 2321 TT Leiden

Telefoon: 531 35 32

Verzorgingscentrum Lorentzhof

Lorentzhof 1 - 2313 GA Leiden

Telefoon: 514 95 95

Burgerrun 2009!

Zondag 22 Maart 2009

ontwerp: www.brothers-in-art.nl | leiden

PROGRAMMA

- 12:00 start inschrijving
- 13:00 warming up
- 13:30 kinderloop voor kinderen tot 8 jaar
- 14:00 kinderloop voor kinderen van 8 t/m 14 jaar
- 14:45 volwassenenloop
- 15:45 estafette-loop
- 16:15 prijsuitreiking grasveld Zeemanlaan

Inschrijving kan nu al
via de website:
www.profburgwijk.nl

Ook is inschrijving mogelijk
op 22 maart aanstaande
vanaf 12.00 uur op het
grasveld bij de Zeemanlaan.

Een gezellige, actieve zondagmiddag voor jong en oud met allerlei hardloopactiviteiten, een springkussen en nog veel meer. Doe je hardloopschoenen aan en loop mee! Kinderen en volwassenen kunnen zich inschrijven. Voor (straat)teams is er een speciale estafette-loop.

Kijk op:
www.profburgwijk.nl

OOK DEZE MIDDAG:

- een sprinttoernooi,
- wedstrijd verspringen voor kinderen,
- prijzen voor het mooiste spandoek,
- de leukste teamnaam,
en nog veel meer!